БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 145 (1149)
23 ИЮЛЬ ЧОРШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Австрия ҳукумат делегацияси Москвага келди

Федерал канцлер доктор Юлиус Рааб бошчилигидаги Австрия Республикаси ҳукумат делегацияси 21 июль тушдан кейин Москвага келди.

Делегация составида вице-канцлер доктор Бруно Питтерман, федерал ташқи ишлар министри доктор Леопольд Фигль, ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари доктор Бруно Крейский, ташқи ишлар министрлигининг бош секретари фавқулодда ва мухтор элчи доктор Мартин Фукс ва бошқалар бор.

Австриядан келган меҳмонларни кутиб олиш учун Москва корхоналари ва муассасалари ишчиларининг ва хизматчиларининг вакиллари Внуково аэродромига келдилар.

Соат 17-30 минутда А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев, А. Н. Косигин ўртоқлар, СССР министрлари ва бошқа расмий кишилар бу ерга келдилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев меҳмонларга қарата табрик нутқи сўзлади, федерал канцлер Юлиус Рааб жаноблари жавоб нутқи сўзлади. (ТАСС).

Областимизга қардош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси келди

Мусобақадошларимизнинг келишига жавобан дала ишлари суръатини янада кучайтирайлик!

☆ ☆ ☆

Қардош республика пахтакорларининг традицион мусобақаси

Башариётнинг гениал йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин асос солган социалистик тузум СССР халқларининг миллий биродарлиги, сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлигини вужудга келтирди, қардош республика халқлари маҳорати ва қобилиятининг ҳар тарафлама камолатга етишуви учун катта имкониятлар яратиб берди. Социалистик жамиятимиз тараққиётининг асосий ҳаракатлантирувчи кучларидан бири бўлган СССР халқларининг буюк дўстлиги эндиликда шундай бир қудратли кучга айландики, бу дўстлик яшар ва давом этар экан, биз учун ҳеч ким, ички душманлар ҳам, ташқи душманлар ҳам қўрқинчли эмас.

Пахтакор республикалар ўртасида кўп йиллардан бери давом этиб келаётган традицион социалистик мусобақа қардош халқларимиз буюк дўстлигининг энг ёрқин ифодасидир. Бу мусобақа ўзбек, тожик, қозоқ, қирғиз, туркман ва озарбайжон халқларининг миллий биродарлик туйғуларини янада кучайтиришга, сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради, қардош республика пахтакорларини совет пахтачилигини ривожлантиришдан иборат буюк программани амалга оширишга, пахтадан мислсиз мўл ҳосил етиштириш учун курашга сафарбар этади.

Шу йил февраль ойида Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ пахтакорлар кенгаши қардош республика пахтакорларининг традицион социалистик мусобақасида янги давр очди, мамлакатимизда пахтачиликни ривожлантиришнинг ғоят катта перспективаларини белгилаб берди. Кенгаш қатнашчилари илғор пахтакорларнинг кўп йиллик бой тажрибаларини тўплаб, пахта етиштиришни кўпайтиришнинг янги усулларини амалга ошириш тадбирларини белгиладилар, ҳар бир республика бўйича пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдилар. Бу мажбуриятда бундай дейилган эди:

«Қардош республикалар пахтакорларининг бу мусобақаси традиция бўлиб қолди. Барча пахтакор республикаларнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахтани тобора кўп миқдорда етиштиришни ва мамлакатнинг ана шу хомашёга бўлган эҳтиёжларини таъминлашни ўзларининг интернационал бурчлари деб ҳисоблайдилар».

Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси ҳисобланган Ўзбекистон меҳнаткашлари бу йил мамлакатга 3 миллион тонна, Совет Ўзбекистонининг энг йирик пахтакор областларидан бўлган Тошкент области эса давлатга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Ҳозир Москвада, Кремлда қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган энг масъулиятли ва ҳал қилувчи кунлар келди. Мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой ҳисобланган июлда шона ва тугунчаларни кўпайтириш, уларни кўпроқ сақлаб қолиш ва кўсакларни салмоқдор қилиш таъминланади.

Кремлда олинган социалистик мажбуриятнинг қандай бажарилаётганлигини ва июль ойида дала ишлари қандай уюштирилганлигини текшириш ҳамда амалий ёрдам, фойдали маслаҳатлар бериш учун республикамизга қардош Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадалари келди. Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари группаларга бўлиниб, кеча областимиз районларига чиқиб кетдилар. Улар социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини кўздан кечириб, пахтакорларимиз ишига қардошларча ёрдам кўрсатмоқдалар, ғўза парваришидаги мавжуд камчиликларни очиб ташлаб, бу камчиликларни дарҳол тугатиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бермоқдалар.

Ўзбекистон, шу жумладан областимиз пахтакорлари пахта етиштиришни йил сайин кўпайтиришни, мамлакатга тобора кўп ва юқори сифатли пахта етказиб беришни ўзларининг буюк ватанпарварлик бурчлари деб биладилар. Бу йил мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятнинг бажарилиши — областимиз партия ташкилоти ва барча меҳнаткашлар учун жиддий сиёсий синов бўлади. Буни чуқур англаб, моҳиятини областимиздаги ҳар бир меҳнаткашга пухта тушунтириш, социалистик мажбуриятимизнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштириш, қардош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорларининг маслаҳатлари асосида ғўза парваришини ҳар томонлама кучайтириб юбориш — маҳаллий партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг энг муҳим вазифасидир.

Лекин очиқ эътироф қилиш керакки, область колхоз ва совхозларида ғўза парвариши юзасидан олиб борилаётган ишлар олдимизга қўйилган юксак талабларга мутлақо жавоб бермайди. Июль ойи тамом бўлаётганлигига қарамай бу ой учун белгиланган графиклар бажарилмаётир. Ғўза парвариши юзасидан берилган кундалик ва беш кунлик топшириқларни бажаришда Гулистон, Октябрь, Мирзачўл, Боёвут ва Чиноз районлари, «Гулистон», «Мирзачўл», «Дружба», «Фарҳод» ва Бушуев номли совхозлар айниқса орқада қолмоқдалар. «Гулистон, Юқори Чирчиқ, Пискент ва Чиноз районларида ишга яроқли кўпгина колхозчилар дала ишларига тортилган эмас. Оққўрғон районининг колхозларида, область совхозлар трестига қарашли баъзи бир совхозларда қилинмаган ишни қилинди деб кўзбўямачилик қилиш ҳоллари ҳали ҳам тугатилмаган. Оржоникидзе, Янгийўл ва Бекобод районларида ташкил этилган РТСлар колхозлар ишига яқиндан ёрдам бермаётирлар. Мана буларнинг ҳаммаси ғўза парваришини намунали ўтказишга салбий таъсир қилмоқда.

Областимиздаги маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз, совхоз, РТС ва МТС раҳбарларининг шу кеча-кундуздаги энг муҳим ва сира кечиктириб бўлмайдиган вазифаси шундан иборатки, улар қардош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорларининг маслаҳатларига амал қилиб, ғўза парваришидаги мавжуд камчиликларни дарҳол тугатишлари, ривожланишдан орқада қолаётган ғўзаларни олдинги ғўзалар қаторига етказиб олиш учун бутун чораларни кўришлари керак.

Мусобақадош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорларининг келишига жавобан ғўза парвариши юзасидан олиб борилаётган ишларнинг сифатини янада яхшилаб, суръатини кескин ошириш, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб фидокорона меҳнат қилиш—ҳар бир пахтакорнинг муқаддас бурчидир. Партия ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари пахтакорларнинг ва механизаторларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур бўлган ҳамма шароитларни яратиб беришлари, социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида ишга қобилиятли барча кишиларни мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун курашга тўла сафарбар этишлари керак.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик ходимлари бригадаси Озарбайжонга жўнаб кетди

Дала ишларининг қандай бораётганлиги билан танишиш ҳамда Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахтакорларнинг биринчи Бутуниттифоқ кенгашида қабул қилинган мажбуриятларни қандай бажараётганликларини текшириш учун Ўзбекистон пахтакорлари бригадаси 22 июлда қардош республикага жўнаб кетди.

Ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри Ж. Хоназаров. Бригада составида Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг академиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Маннонов, Янгийўл район ижроия комитети қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи О. Зокиров, 1-«Боёвут» совхозининг директори А. Урусбиев, ҳаммаси бўлиб республикамиздан 15 киши бор.

Тожикистон пахтакорларининг делегацияси. Суратда: (олдинги қаторда) М. Қодиров, В. Редкин, М. Раҳматов (делегация раҳбари), А. Шерматов, Ў. Мўҳаммаджонова, А. Мирзаев, И. Михайличенко, С. Бахиров, (кейинги қаторда) А. Бобоев, С. Абдуллаев, Р. Набиев, К. Аширова, У. Деҳқонова, Т. Жалилов, М. Зоиров, К. Анваров, Д. Халифаев ва Г. Маллаев ўртоқлар.
И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Ўртасарой пахтакорларининг қимматли ташаббуси

Ўртасарой район колхозлари пахта етиштиришда янги агротехника методларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилишнинг ташаббускорлари ҳисобланадилар. Район колхозлари бундан 5 йил илгари чигитни квадрат-уялаб экиш ва ғўзани икки томонлама ишлашни бошлаб берган эдилар.

Бу соҳада айниқса Свердлов номли колхоз яхши натижаларга эришди. Кейинги йилларда бу колхозда гектаридан олинадиган пахта ҳосили 4 центнерданга кўпайди. Бу бежиз эмас. Колхоз аъзолари ғўзани узунасига ва кўндалангига парвариш қилиш методларини узлуксиз такомиллаштириб келмоқдалар. Ўртоқ М. Исломов бошлиқ бригада аъзолари бу соҳада актив иш олиб бормоқдалар. Бу бригадада 3 йилдан буён 130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳар йили 30 центнердан ҳосил етиштирилиб, давлат пахта тайёрлаш плани бирмунча оширилиб бажарилмоқда.

Бу йил бригада аъзолари ҳар гектар ердан камида 32 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Улар ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Барча майдондаги ғўзалар шу кунга қадар беш марта узунасига ва кўндалангига культивация қилинди, уч марта озиқлантирилди, икки марта қондириб суғорилди. Далалар ўтдан бутунлай тозаланган. Бу тадбирлар яхши натижалар бераётир. Асосий майдонлардаги ғўзалар ёппасига гуллаб, ҳосил тўплай бошлади. Ҳар туп ғўзада 2-3 тадан бўлиқ кўсак бор.

Бригада аъзолари мўл ҳосил учун курашда культивациянинг ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказилиши катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам бу соҳадаги ишларга алоҳида эътибор берилади. Ғўзани биринчи ва иккинчи культивация қилиш даврида қатор ораларидан тракторнинг бемалол юриши учун барча имконият бор эди. Культиваторларни зарур кенгликда юргизиб барча агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда иш юритилар эди. Бироқ бригада аъзолари суғоришни кучайтириб юборган ҳозирги қизғин шароитда ғўзани кўндалангига культивация қилиш иши бирмунча қийинлашди. Негаки, ҳозир агрегатларни кўндалангига қирқилган эгатларнинг устидан юргизишга тўғри келади. Бу, ишни ҳаддан ташқари қийинлаштириб юборди. «Универсал»лар гоҳ у томонга, гоҳ бу томонга чайқалиб ғўза тупларини эзиб юбориш ҳоллари рўй берди, шу туфайли машина ишдан чиқиб ҳам қоларди. Бундай пайтларда агрегатнинг тезлигини секинлаштириш, қатор ораларини белгилангганига қараганда торроқ юмшатишга тўғри келади. Шу тахлитда ишлаган тракторчилар кўпинча кечқурунлари меҳнатнинг оғирлигидан нолишарди:

— Қачонгача шу зайлда ишлайберамиз, — деди баъзи бир камҳафсала тракторчилар, — ғўзани 2-3 марта кўндалангига культивация қилдик, шунинг ўзи етади-да.

Бироқ универсалчи ўртоқ Сотволди Кўшев ғўзани кўндалангига яхшилаб культивация қилмасдан туриб мўл ҳосил етиштириш мумкин эмаслигини жуда яхши тушунар эди. Шунинг учун ҳам у сабр ва матонат билан меҳнат қилиб, ишни қайси йўл билан енгиллаштириш йўлларини қидира бошлади. Кунлардан бирида унинг диққатини агрегатнинг орқа томонидаги ғилдираклари олдинги ғилдиракларга нисбатан текис юраётганлиги жалб қилди. чунки, агрегатнинг олди томондаги культиватор секцияларида 150 миллиметрли найзали панжалар ўрнатилган. Улар тупроқни текислаб, тракторнинг орқа томондаги ғилдиракларининг юришини осонлаштиради. Бироқ, олдинги ғилдиракда эса бундай мослама йўқ. Ваҳоланки асосий оғирлик шу олдинги ғилдиракка келиб тушади.

— Бу ғилдиракнинг ҳам юришини осонлаштириш учун қаторни бирор йўл билан юмшатиш мумкин эмасми, деб ўйлади Сотволди.

У, бу ҳақда бригада бошлиғи, агроном ўртоқ И. Шаталин билан маслаҳатлашди ва тракторнинг олдинги ғилдираги юрадиган қатор ораларини 14 панжали от культиватори билан юмшатишга қарор қилди. Бу ишни бажаришни бригаданинг илғор аъзоларидан бири ўртоқ Суяр Қодиров ўз зиммасига олди. Яхшилаб суғорилган карталар узунасига сифатли культивация қилинди. Сўнгра кўндалангига культивация қиладиган агрегатнинг биринчи кириш йўли аниқланиб, тракторнинг олдинги ғилдираги юрадиган қатор оралари белгиланди. Бу қатор ораларини Қодиров олдин от культиватори билан ишлаб чиқди.

Сотволди ўз агрегатини ишга тушириб, ана шу от культиватори қолдириб кетаётган из бўйлаб ғўзани кўндалангига культивация қилишга киришди. Энди машина бемалол, чайқалмасдан юриб борарди.

Бу вақтда от культиваторини бошқараётган Қодиров эгат охирига етиб қолган эди. У 5 қаторни санаб қолдириб 6-қаторни танлаб олдида, **(суратга қаранг)** орқа томонига қайтиб, ғўзани культивация қилишни давом эттирди. Бу ернинг қайрилиш жойидан яна «универсал»нинг олдинги ғилдираги юриб ўтиши керак.

— Ҳисоблаб чиқиш шуни кўрсатдики, 50х50 сантиметр схемасида ғўза ўстирилаётган ерларда беш қаторни қолдириб 6-қаторни шу тахлитда ишлаш керак, — деб уқтиради ўртоқ Шаталин, — 60х60 схемасида чигит экилган ерларда эса ҳар тўрт қатордан сўнг от культиватори юриши керак.

Ғўзани трактор ёрдамида кўндалангига культивация қилиш ишини от культивацияси билан боғлаб олиб бориш яхши натижалар берди. Ишни шундай ташкил қилган ўртоқ Кўшев меҳнат унимдорлигини бир мунча оширди, ғўза тупларини қирқиб кетиш ҳолларига барҳам берилди. Шуни ҳам айтиш керакки, қатор оралари 23, хатто 30 сантиметр кенгликда юмшатила бошланди. Сотволди кунига 10 гектаргача ердаги ғўзани культивация қилиб турди. Демак от культиватори билан эса бу вақтда тахминан 1,6 гектар ердаги ғўзани ишланади. Бу иш икки от культиватори билан бемалол бажарилаётир.

Сотволди ўзининг тажрибасини ўртоқларига ҳам тушунтириб берди. Бригаданинг универсалчиларидан Осмон Чехов, Малик Тоиров, шунингдек 1, 3, 4 ва бошқа далачилик бригадаларининг механизаторлари ҳам унинг методига амал қилиб ишламоқдалар.

Ўртасарой район партия комитети ўртоқ Сотволди Кўшевнинг қимматли ташаббусини райондаги барча колхозларда кенг ёйишга қарор қилди.

Я. БЕРСУДСКИЙ.
В. ЯСТРЕБКОВ.

☆ ☆ ☆

Озарбайжон ва Тожикистон ССР пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадалари Узбекистонга келди

Озарбайжон ССР ва Тожикистон ССР қишлоқ хўжалик ходимларининг ўзаро текшириш бригадалари 22 июлда Тошкентга келди.

Озарбайжон пахтакорлари бригадасига Озарбайжон КП Марказий Комитетининг аъзоси, Нахичеван область партия комитетининг биринчи секретари Х. Мамедов раҳбарлик қилмоқда. Бригада составида Карягин районидаги 1 Май номли колхознинг бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Гулзор Рустамова, Озарбайжон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги механизациялаш бошқармасининг бош инженери Е. Чегодаев, Агдаш РТСининг директори Содиқ Юсуфзода, Евлах районидаги Собир номли колхознинг звено бошлиғи Солмаз Қурбонова, Тауз районидаги Низомий номли колхоз раиси Мамадали Алиев, Геокчай район партия комитетининг биринчи секретари Гасан Яхъёзода, Бардин районидаги «Ғалаба» колхози трактор бригадасининг бошлиғи Алескер Алескеров, «Кура-Араксводстрой» бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Жаъфар Салимбеков, 4-пахта совхозининг директори Исмоил Гаджиев ва бошқалар бор.

Тожикистон пахтакорлари бригадасига Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси М. Рахматов бошчилик қилмоқда. Бригада составида Сталинобод районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Деҳқонова, Оржоникидзеобод районидаги «Коммунизм» колхозининг агрономи А. Шерматов, Ҳисор районидаги Дзержинский номли колхознинг бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Ашурова, Совет район ижроия комитети раиси Г. Маллаев, Ҳисор районидаги «Москва» колхозининг инженери Д. Ҳамидов, Шаҳринав район ижроия комитети қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи М. Зоиров, Ленинобод область партия комитетининг секретари С. Бахиров, Тожикистон деҳқончилик илмий текшириш институтининг илмий ходими А. Бобоев, Исписор РТСининг бош инженери Р. Набиев, Регар районидаги Киров номли колхоз раиси А. Мирзаев ва бошқалар бор.

Меҳмонларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Камолов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Нуритдинов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари И. В. Бабков, министрлар В. М. Муродхўжаев, В. С. Содиқова, Ж. Х. Хоназаров, Тошкент область ижроия комитетининг раиси Х. Ж. Жалилов, Тошкент область партия комитетининг секретарлари А. С. Абдалин, Б. Г. Мирзабеков ва республика ҳамда область партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг бошқа раҳбар ходимлари кутиб олдилар.

Ўзаро текшириш бригадаларининг аъзолари ўша куниёқ группаларга бўлиниб республиканинг турли областларига жўнаб кетдилар (ЎзТАГ).

Озарбайжон пахтакорлари Сирдарё районида

СИРДАРЁ, 22 июль. **(«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).** Қардош Озарбайжон республикаси пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари кеча Сирдарё районида бўлдилар.

Меҳмонлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Иван Андреевич Бездетний раҳбарлик қилаётган Ленин номли колхознинг илғор бригадалари пахта далаларида бўлганларида, ғўзалар сифатли парвариш қилинаётганлигини, юқори ҳосил етиштириш учун зарур тадбирлар амалга оширилаётганлигини кўриб хурсанд бўлдилар. Колхознинг ўртоқ М. Абдуллаев бошлиқ бригадасида 88 гектар ернинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил етиштириш мақсадида қизғин кураш олиб борилмоқда. Яхши ривожланаётган ғўзаларда 3-4 тадан тўқ кўсак бор.

Мусобақадошлар қатор бригадаларда ҳали яхши ҳосилга кирмаган, ёш ғўзалар ҳам борлигини аниқладилар. Улар ўртоқ П. Абдураимов бошлиқ трактор-далачилик бригадасида бўлганларида колхоз раҳбарлари ҳам, район раҳбарлари ҳам ғўзанинг кўки ва бўйини кўриб тоза мақтадилар. Бу ерда ҳар туп ғўзада ўртача 2-3 тадан тўқ кўсак бор, деб меҳмонларни ишонтирмоқчи бўлдилар.

— Яхшиси 10 квадрат метр ерда қанча кўсак борлигини ҳисоблаб чиқақолайлик, — деди шунда Озарбайжон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги механизациялаш бошқармасининг бош инженери ўртоқ Е. Чегадаев.

Худди шундай қилинди. Натижада ҳар туп ғўзада раҳбарлар айтганича 2-3 тадан эмас, ўрта ҳисобда биттадан ҳам тўқ кўсак йўқлиги аниқланди. Ана шунда Корягин районидаги «1- Май» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Гулзор Рустамова ўзининг қимматли маслаҳатларини айтди:

— Тезда чеканкани бошлаш керак, — деди у, — агар бригада бошлиғи бундан 5-6 кун илгари эгатларни оралаб, ғўзанинг кўки ва бўйи бор-у, ҳосили йўқлигини аниқлаганда, чеканкани тезда тамомлаш ҳақида бош қотирганида ҳалиги айтганимиздай 2-3 тадан тўқ кўсак тўпланган бўлар эди.

Меҳмонлар Сталин номли, «Ҳақиқат» колхозларида ғўзалар яхши ривожланиб, мўл ҳосил тўплаётганлигидан хурсанд бўлдилар. «Бу колхозларда биз учун ўрнак бўладиган анча яхши ишлар қилинган» деб айтдилар. Аммо улар «Малик» совхозининг бир қатор бўлимларида бўлганларида ғўза парвариши соҳасида ҳали ҳам қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлигини таъкидладилар. Совхозда сўнгги 20 кун ичида узунасига культивация қилиш графиги 83, кўндалангига ишлов бериш графиги эса фақат 61 процент бажарилибди. Совхозда айниқса сувдан ёмон фойдаланилмоқда. Сувчилар етарли бўлмаганлиги, уларга қулай иш шароити яратиб берилмаганлиги сабабли суғориш бўйича берилган 20 кунлик топшириқ 69 процент бажарилибди, холос. Ваҳоланки вақтида сув таралмаган йирик-йирик карталарда ғўзалар ўз ҳосилини йўқотмоқда.

Сирдарёлик пахтакорлар озарбайжонлик мусобақадошларнинг қимматли маслаҳатларига тўла амал қилишлари, ғўзанинг кўкига ва бўйига қараб ноўрин хотиржамланмасдан, ҳар туп ғўзада олинган юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплаш тадбирларини амалга оширишлари лозим.

У. ЖОНГИТОВ.

Суратда: от культиватори юмшатган қатордан трактор юргизилиб, ғўза кўндалангига сифатли культивация қилинаётир.
В. Салов фотоси.

Агрессорларнинг қуролли интервенцияси муқаррар барбод бўлади

☆ ☆ ☆ ☆

Араб мамлакатларидан қўлингни торт!

АҚШ ва Англия империалистларининг араб мамлакатларига қарши ҳарбий интервенцияси ҳақидаги хабарни эшитган Тошкент каноп йигирув-тўқув фабрикасининг ишчи ва хизматчилари ғазабга келдилар.

Бу ерда норозилик митинги ўтказилди. Митингда фабрика партия комитети секретарининг ўринбосари ўртоқ Беренблюм Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар ҳамда шу муносабат билан Совет ҳукуматининг Баёнотлари ҳақида ахборот берди.

Митингда биринчи бўлиб сўзга чиққан механика цехининг токари ўртоқ Юсупов қуйидагиларни айтди:

— Америка ва Англия колонизаторлари араб мамлакатларига қилган агрессиялари билан халқаро қонунларни оёқ ости қилдилар. Уларнинг бу хатти-ҳаракати бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашаётган миллион-миллион меҳнаткашларни ғазаблантирди. Уларнинг қабиҳ мақсадлари аниқ: империалистлар бир ҳовуч миллиардерларнинг манфаатини ҳимоя қилмоқдалар. Яқин ва Ўрта Шарқдаги бой нефть конларини қўлдан бермасликка уринмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар Иордания ва Ливан территориясига қўшин туширмоқдалар. АҚШ ва Англия монополистлари араб халқлари миллий манфаатларини менсимаётирлар. Уларнинг халқаро ҳуқуқларини қўпол равишда бузмоқдалар. Араблар эркин яшасин! Уларнинг ички ишларига аралашманг!

— Ғарб давлатларининг Араб Шарқидаги интервенцияси, — дейди тўқувчи Жутова, — тинчликка катта хавф туғдирмоқда. Биз агрессиянинг дарҳол тўхтатилишини талаб қиламиз!

Митингда қабул қилинган резолюцияда АҚШ, Англия империалистларининг ҳарбий агрессияси қораланди ва ўз қўшинларини эркесвар барча араб мамлакатларидан дарҳол олиб чиқиб кетиш талаб этилди.

Д. КОЗЛОВ.

Ўзбекистон олимлари агрессорларни қораламоқдалар

Империалистларнинг араб Шарқи эрксевар халқларига босқинчиларча қилган ҳужуми Ўзбекистон олимларининг қалбида чуқур ғазаб туғдирди. Республика Фанлар академиясининг ҳамма институтларида оммавий митинглар бўлиб ўтди. Бу митингларда илмий ходимлар агрессорларга лаънат айтиб, Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар муносабати билан Совет ҳукуматининг Баёнотларида ифода этилган адолатли ва доно сиёсатини тўла равишда қўллаб-қувватлаганликларини билдирдилар.

СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти С. Ю. Юнусов химия ва ўсимлик моддалари химияси институтлари коллективларининг қўшма митингида сўзга чиқиб, бундай деди.

— Биз Яқин ва Ўрта Шарқда рўй бераётган воқеаларга индамай қараб туролмаймиз. Мен кўпгина чет мамлакатларда бўлганман ва Шарқдаги эрксевар халқларнинг мустамлакачилик зулми кишанларини узил-кесил улоқтириб ташлаш, озодлик ва миллий мустақилликка эришиш йўлидаги интилиши нақадар кучли эканлигини ўз кўзим билан кўрганман. Бугун биз араб биродарларимизга айтамизки: Биз сизлар билан биргамиз!

Химия институтининг директори, химия фанлари кандидати Я. Ю. Алиев ўз сўзида бундай деди:

— Капитализм даври бизнинг кўз олдимизда емирилиб бормоқда. Империалистлар, аввало Америка монополияларининг корчалонлари, талончилик йўли билан тўпланган бойликларини ўз қўлларида сақлаб қолиш учун ҳеч қандай ёвузликлардан қайтмаётирлар. Улар халқларнинг манфаатлари билан ҳисоблашишни истамасдан, ўт билан хатарли равишда ўйнашмоқдалар, бутун инсониятнинг тинч ҳаётини хавф остига қўймоқдалар. Совет ҳукуматининг баёнотларини бутун дунё табрикламоқда ва маъқулламоқда. Совет ҳукумати бу баёнотларида интервентлар қўшинларининг араб мамлакатлари территориясидан олиб чиқиб кетилишини талаб қилди.

Ядро физикаси ва геология институтлари олимларининг қўшма митинги қатнашчиларининг овози агрессорларга даҳшатли огоҳлантириш бўлиб жаранглади.

Ижтимоий фанлар бўлими олимларининг митингида республика Фанлар академиясининг академиги И. М. Мўминов сўзга чиқди.

— АҚШ, Англия ва Франция империалистлари, — деди у, — Шарқ халқларининг озодлик ҳаракатини бўғишга уринишлари биринчи эмас. Улар Мисрда уруш бошламоқчи бўлган эдилар, аммо халқлар уларга муносиб зарба бердилар ва агрессорларнинг планлари шармандали суратда барбод бўлди. Ҳозир мустамлакачилар яна қурол ўхталмоқдалар ва нефть монополияларининг манфаатларини кўзлаб, эрксевар арабларнинг қонини тўкмоқдалар. Бизга равшанки, бу агрессия Ливанга ва Ироққа қарши қаратилган бўлибгина қолмай, балки Шарқдаги барча халқларга, бутун дунёга қарши қаратилгандир. Бироқ империалистлар тарихни орқага буролмайдилар. Уларнинг ҳаракатлари муқаррар барбод бўлади, чунки тинчлик тақдирини пировардида, халқлар ҳал қилади. Ўзбекистон олимлари, республиканинг ҳамма зиёлилари барча совет кишилари билан бирга ер юзидаги миллион-миллион оддий кишиларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш учун қўлларидан келган ҳамма ишни қиладилар.

Митингларда республика Фанлар академиясининг академиги Т. Н. Қориниёзов, СССР Қурилиш ва архитектура академиясининг корреспондент аъзоси А. Б. Ашрабов, физика-математика фанлари кандидати Д. Мамбетов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тил ва адабиёт институтининг директори С. Қосимов ва бошқа олимлар митингларда сўзлаган нутқларида Араб Шарқи халқлари билан қизғин бирдамликлари ҳақида, Совет ҳукуматининг Баёнотларини тўла равишда қўллаб-қувватлаганликлари ҳақида гапирдилар.

Олимларнинг қўшма митинглари қатнашчилари интервентларни қоралайдиган, агрессорлар қуролли кучларининг Араб Шарқи мамлакатларидан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб этадиган резолюциялар қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

Ўт билан ўйнашманг!

ГУЛИСТОН. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан телефон орқали олинди). Халқаро империализмнинг араб шарқига бошлаган агрессив ҳаракати Гулистон район меҳнаткашларини ғазабга келтирмоқда. Далаларда фидокорона меҳнат қилиб, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган колхозчилар, механизаторлар АҚШ интервенциясига қарши қаттиқ норозилик билдирмоқдалар.

Шу муносабат билан район марказида бўлиб ўтган митингда 500 дан ортиқ меҳнаткаш қатнашди. Пахтакорлар, механизаторлар, интеллигентлар сўзга чиқиб, Америка империалистларининг бу жиноий ҳаракатларидан қаттиқ норози эканликларини изҳор қилдилар. Жумладан, марказий боғча мудираси М. Қодирова бундай деди:

— Империалистлар ўт билан ўйнашмасинлар. — Биз бир ҳовуч корчалонларнинг Ливанга қарши бошлаган агрессияси жаҳон урушига айланиб кетишига сира ҳам йўл қўймаймиз.

Митингда сўзга чиққан район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Маҳмудхонов, 1- ўрта мактаб директори А. Исмоилов ўртоқлар ҳам империалистларнинг тажовузкорлик сиёсатларини қоралаб гапирдилар.

Райондаги «Красная заря», Крупская номли, Ленин номли ва бошқа колхозларда ҳам ана шундай митинглар бўлиб ўтди.

Араб халқи билан биргамиз

Тошкент шаҳридаги биринчи тикувчилик фабрикасининг мингдан ортиқ ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Америка империалистларининг сурбетлик билан Ливанга агрессия қилганлигига қатъий норозилик билдириш учун фабрика клубига йиғилдилар.

Митингни очган фабрика партия ташкилотининг секретари А. Сергеев Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар муносабати билан Совет ҳукуматининг Баёнотини ўқиб эшиттирди. Бу одилона ҳужжат йиғилганлар томонидан қизғин маъқулланди. Шундан сўнг, трибунага 6-цехнинг бошлиғи К. Пўлатов чиқди. У бундай деди:

— Иккинчи жаҳон урушининг оғир мусибатлари эсимиздан ҳали чиққани йўқ. Уруш миллион-миллион кишиларга қанчадан-қанча фалокатлар келтирди. Шунинг учун ҳам инсониятни янги жаҳон уруши гирдобига тортмоқчи бўлган АҚШ ва Англия империалистларининг Яқин ва Ўрта Шарқдаги босқинчилик ҳаракатларини дарҳол тўхтатишни талаб қиламиз. Биз араб халқи билан биргамиз.

Митинг қатнашчилари томонидан якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда Америка ва Англия империалистларининг араб мамлакатларига қилган интервенцияси қораланади ва ўз мустақиллиги учун курашаётган араб халқларига ҳамдардлик билдирилади.

Миллиард қалб ишончи!

Шамол новдаларга уриб ўтса бош, —
Қушлар чирқиллашиб, кўтарар нола,
Қумдек увалади метин харсанг тош
Тепадан тушаркан уриб шалола.
Майсалар қулф урар тинч экан олам,
Булбул навосининг файзи ўшанда!
Тинчлик деб яшайди дунёда одам,
Чунки, ниҳоли бор эккан гулшанда!
Отам уздирмайди бир кўк япроқни, —
— Гулнинг жамолига етгай, деб, қусур,
У севиб ўстирган каттакон боғни —
Топтасанг — ожиздир илтижо, узр!
Оталар ақлидан бўлибди расо —
Тинч юртда ҳаёт-у, яшаш чиройи.
Кимнинг ҳадди сиғар — бир чўпни бежо —
Қўймоққа? — бундайлар бўлмас анойи!

Ҳозир ота туни уйқусиз ўтар:
«Араб»,«Шарқ» дейди у ҳар гапирганда,
— Ким биров дилини бежо оғритар,
Босқинчи бўлади тезда шарманда!
— Эй болам, ўзинг ҳам биласан яхши;
Кечаги Мисрда бўлган савашни.
Боқи яшаб қолар мардларнинг иши,
Улар пок сақлади қадим Сувайшни!
Шарқимиз — жаҳоннинг кўрки, гўзал боғ!
Унда юрак қонин шимган ҳар бир гул!
Янкига даҳшатдир бизнинг иттифоқ! —
Ёв шарқдан зарба еб қувилар буткул!
Ишончи пўлатдан қаттиқ минг карра:
— Араблар юртида порлар, дер, қуёш:
Отам гарчи ўзи кичик бир зарра,
Унинг қалби билан миллиард қалб туташ.

Абдувоҳид МУЛЛАМУҲАМЕДОВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтирамиз

МИРЗАЧЎЛ

Район партия комитетининг пленуми «КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг, Ўзбекистон КП Марказий Комитети IX пленумининг ва область партия комитети IV пленумининг якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» райком секретари ўртоқ Қ. Укубоевнинг докладини муҳокама қилди.

— Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашнинг янги тартиби, нарх ва шартлари белгиланиши, — деди докладчи, — колхозлар ҳамда колхозчиларнинг ана шу маҳсулотларни етиштиришни кўпайтиришдан манфаатдорлигини оширади. Колхозлар хўжаликдан кўп даромад қиладилар, колхозчилар хонадони янада бадавлат ва фаровон турмуш кечиради.

Шу туфайли районимиз меҳнаткашлари Марказий Комитет июнь Пленумининг қарорини зўр хурсандчилик билан қарши олдилар ва уни якдиллик билан маъқулладилар.

Докладчи ва музокараларда чиқиб сўзлаган ўртоқлар район партия ташкилоти колхозларда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, уларнинг хўжаликдан оладиган даромадини ошириш тадбирларини белгилаганлигини кўрсатдилар.

Район колхозлари ўтган йили топширилган бир тонна пахта учун давлатдан ўрта ҳисобда 2678 сўм ҳақ олган эдилар. Бу йил эса республика бўйича белгиланган ўртача баҳо билан ҳақ тўланганда ҳар тонна пахта учун 3220 сўм, яъни 1957 йилдагига нисбатан 542 сўм кўп ҳақ оладилар. Шундай қилиб район колхозлари агар социалистик мажбуриятни бажарсалар пахтачиликдан ўтган йилдагидан 16 миллион сўм, чорвачилик маҳсулотлари ва пилланинг нархи ошганлиги туфайли 227 минг сўм кўп даромад қиладилар. МТС иши учун натураплата сифатида тўланадиган 953 минг сўмлик маҳсулот ҳам уларнинг ихтиёрида қолади.

Илгари жуда озчилик сонни ташкил этган колхозларгина устама мукофот эвазига бошқа колхозларга қараганда кўп даромад олар эдилар. Ўтган йили райондаги 16 колхоздан 10 таси устама мукофотга илинмади. Шу туфайли колхозларнинг даромади ўртасида хилма-хиллик юз берди.

Буни «Ленин йўли» ва «Коммунизм» колхозлари мисолида яққол кўриш мумкин. «Ленин йўли» колхози ўтган йили пахтачиликдан қилган даромадида устама мукофот тариқасида олинган маблағ 17 процентни ташкил этди. Колхоз топширган ҳар бир центнер пахтаси учун давлатдан ўрта ҳисобда 365 сўм пул олди. «Коммунизм» колхози эса устама мукофотга илинмади ва у топширган пахтанинг ҳар бир центнери давлатга 268 сўмга, яъни «Ленин йўли» колхозиникига қараганда 97 сўм арзонга тушди.

Эндиликда бу хилдаги тафовутга чек қўйилди. Колхозлар ўз маҳсулотларини давлатга бир хил нарх билан сотадилар. Шунинг учун уларнинг оладиган даромадлари етиштирилган маҳсулотнинг ялпи ҳажмига, унинг сифатига боғлиқ бўлади.

РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ

— Колхозимизнинг аъзолари, — деди Ленин номли колхоз раиси ўртоқ Т. Йўлдошев, — КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорини юксак кўтаринки руҳ билан қарши олдилар. Улар даромадни ўтган йилгидан камайтирмаслик, балки етиштириладиган пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ялпи ҳосилини ҳамда сифатини ошириш, чорвачилик маҳсулотини кўпайтириш ҳисобига бу йил 1957 йилдагига нисбатан 2 миллион 724 минг сўм кўп даромад қилиш учун курашмоқдалар. Шу мақсадда улар мўл ҳосил етиштиришнинг гарови бўлган ғўза парваришини тобора кучайтирмоқдалар.

Ҳозир пахтачиликка ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 45 минг меҳнат куни кам сарфланди. Бунга пахта етиштиришнинг илғор прогрессив усуллари кенг жорий қилингани, ғўза парвариши максимал механизациялаштирилгани сабабли эришилаётир.

«Ленинизм» колхози камқувват хўжаликлардан бири. КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорига жавобан колхоз аъзолари 1400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 24 центнердан пахта етиштиришга сўз бердилар. 1200 гектар ердаги ғўза икки томонлама сифатли парвариш қилинаётир.

Колхоз ўзига керакли техникани сотиб олди. Бу МТС иши учун тўланиши керак бўлган 800 минг сўмлик маҳсулотни колхоз фойдасига қолдириш имконини берди. Ўтган йиллардан қолган ярим миллион сўм қарз кечиб юборилди.

Бу йил колхоз етиштириладиган пахтанинг ўзидан ўтган йилдагига нисбатан 1 миллион 200 минг сўм, чорвачилик маҳсулотларининг баҳоси ошганлиги ҳисобига 300 минг сўм кўп даромад қилади. Бир меҳнат кунига илгари назарда тутилганидек 10 сўм эмас, балки 15 сўмдан тақсимлаш планлаштирилди. Колхоз раиси ўртоқ И. Тешабоев ана шу ҳақда гапирди.

Шунингдек пленумда «Коммуна» колхози партия ташкилотининг секретари Т. Азизов, «Октябрь» колхозининг раиси А. Брухтий, «Мирзачўл» совхозининг директори Бегимқулов ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

ЯНГИЙЎЛ

Район партия комитетининг пленуми КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг, Ўзбекистон КП Марказий Комитети IX пленуми ва область партия комитети IV пленумининг якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу ҳақда район партия комитетининг секретари ўртоқ И. Юнусов доклад қилди.

Докладчи ва музокарада чиқиб сўзлаган ўртоқлар КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг тарихий қарорини барча совет кишилари каби район меҳнаткашлари ҳам зўр қувонч билан кутиб олганликларини ва уни қизғин маъқуллаганликларини таъкидладилар.

Пленум қатнашчилари колхозларда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ялпи ҳосилини ошириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирлар ҳақида гапирдилар. Шу билан бир қаторда улар ишдаги камчиликларни ҳам очиб ташладилар.

Кўпчилик колхозларда ғўза парвариши қониқарсиз олиб борилмоқда. Каттагина майдондаги ғўзалар ривожланишдан орқада қолган. Бу хилдаги пайкаллар Ленин номли, Карл Маркс номли ва Сталин номли колхозларда анчагина майдонни ташкил этади. Бир қатор колхозларда ғўзани ёввойи ўтлардан тозалаш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Суғориш агротехникасига тўла риоя қилинмаётир. Натижада экин чанқаб қолаётир ва ҳосилнинг бир қисми тўкилиб нобуд бўлмоқда.

Колхозларда техникадан кўнгилдагидек фойдаланилмаётир. Район бўйича 216 универсалдан кунига 160-170 таси, от культиваторларининг эса 50 процентга яқини ишламоқда. Бунинг устига уларнинг иш унуми паст.

— Колхозимизнинг аъзолари, — деди «Коммунизм» колхозининг раиси ўртоқ Исматов, — барча имкониятларни ҳисобга олиб, давлатга 3574 тонна биринчи ва иккинчи сорт пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Бунинг ҳисобига қўшимча равишда 2 миллион сўм даромад оламиз. Бир центнер пахта етиштириш учун ўтган йили 8,9 меҳнат куни сарфланган бўлса, бу йил 6,5 меҳнат куни сарфлаймиз.

Фрунзе номли колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Тўлаганов ўз сўзида колхоз аъзолари КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорига жавобан бу йил давлатга 5500 тонна пахта сотиш ва ҳар тонна пахтанинг таннархини 30 сўмга камайтириш мажбуриятини олганликлари ҳақида гапирди.

— Кўпчилик бригадалар, — деди у, — ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва ҳосилни ошириш йўли билан ўтган йили устама мукофот тариқасида олинган даромад нинг ўрнини қоплаш учун курашмоқдалар.

Свердлов номли колхознинг бригада бошлиғи ўртоқ Исломов мўл пахта ҳосили етиштириш ва унинг таннархини камайтириш колхозчилар турмушини янада фаровон ва маданийлаштиришнинг гарови эканлиги ҳақида гапириб бундай деди:

— Июль ойида бригадамизга қарашли 66 гектар майдондаги ғўзага қўшимча равишда икки марта комплекс ишлов берамиз. Бу гектаридан 38 центнердан «оқ олтин» етиштириш ҳақида олган мажбуриятимизнинг бажарилишини таъминлайди.

Пленумда Жданов номли колхоз раиси Кан, Ленин номли колхоз партия ташкилотининг секретари Тўйчиев, 1-РТС директори Мешков, 2-РТС директори Акрамов ва бошқа ўртоқлар ҳам чиқиб сўзладилар.

Қ. БАҲРОМБОЕВ.

Югослав ревизионистлари партия тўғрисидаги ленинча таълимотни инкор қилмоқдалар

I

Революцион партия тўғрисидаги маркса-ленинча таълимот барча мамлакатлардаги курашувчи пролетариатнинг буюк ғоявий мулкидир. Шу таълимот туфайли илғор ишчилар революцион курашда ташкилот, интизом ва ўз сафлари жипслигининг аҳамиятига тўла тушуниб олдилар, пролетариат диктатурасини қўлга киритиш ҳамда социалистик жамият қуришда ҳал қилувчи қурол бўлган ўз партиясини қадрлашни ўргандилар.

Марксизм-ленинизмнинг метиндек мустаҳкам пойдеворида вужудга келган коммунистик партиялар ҳозирги замоннинг буюк прогрессив кучига айландилар. Агар қирқ йил муқаддам бутун дунёда биргина маркса-ленинча революцион партия бўлиб, бир қанча мамлакатларда коммунистларнинг кичик-кичик пропагандистлар группалари вужудга келабошлаган бўлса, ҳозир 75 мамлакатда коммунистик партия мавжуд бўлиб, коммунистларнинг умумий сони 33 миллиондан кўпроқдир.

Коммунистик партиялар — ишчилар синфининг мустаҳкам қўрғонидир. Кўп йиллик тарихий тажриба шуни кўрсатадики, партия бошчилик қилган ишчилар синфи енгилмасдир, у мўъжизалар яратишга қодирдир, партия бўлмаса ишчилар синфи душманлар олдида қуролсиз, ожиз бўлиб қолади. Шунинг учун ҳам империалистик реакция меҳнаткашларнинг революцион ҳаракатига қарши ўз курашида асосий зарбани маркса-ленинча партияларга қарши қаратади. Айни вақтда империалистик реакция коммунистларни ошкора равишда полиция таъқиби остига олиш билан чекланмайди. Ишчилар синфининг душманлари турли хил хоинлар, оппортунистлар ва ревизионистлардан фойдаланади, шуларнинг ёрдами билан ишчилар ҳаракатини пароканда қилишга, коммунистик партияларни ичдан портлатишга ҳаракат қиладилар. Сўнгги йилларда империалистлар томонидан коммунизмга қарши бошланган «салб» юрушида ревизионистларнинг айниқса шармандали роль ўйнаётганликлари бечиз эмас.

Коммунистик ва ишчи партиялари вакиллари кенгашининг Декларацияси ҳозирги замон ревизионизми халқаро коммунистик ҳаракатдаги асосий хавфдир, деб кўрсатди ҳамда барча коммунистларни ревизионизмнинг ҳар қандай кўринишига қарши марксизм-ленинизмнинг софлиги учун қатъий муросасиз кураш олиб боришга чақирди.

Сўнгги вақтда ревизионистлар социалистик мамлакатларга ва бутун жаҳон коммунистик ҳаракатига қарши ўз хуружларини янада кучайтирдилар. Бу сафар Югославия коммунистлар Союзининг раҳбарлари ревизионистларча хуруж қилишнинг ташаббускорлари бўлдилар. ЮКСнинг VII съездида қабул қилинган программа ҳамда съезднинг бошқа материаллари ҳозирги замон ревизионизми, ўнг оппортунизм назарий ва сиёсий қарашларининг тўпланган ифодасидир.

Югославия раҳбарлари марксизм-ленинизмнинг синфлар ва синфий кураш тўғрисидаги, пролетар революцияси ва пролетариат диктатураси ҳақидаги, маркса-ленинча партиянинг революциядаги ва социалистик қурилишдаги раҳбарлик роли тўғрисидаги, пролетар интернационализми ҳақидаги ва бошқа асосий масалаларни ревизия қилмоқдалар. Югослав назариётчилари партия тўғрисидаги маркса-ленинча таълимотни ревизия қилиш билан амалда ликвидаторлик йўлига тушиб олмоқдалар. Улар ишчилар синфининг революцион курашида коммунистик партиянинг раҳбарлик роли тўғрисидаги ленинча таълимотни инкор этмоқдалар, партиянинг бу раҳбарлик ролини зарарли «монополизм» ва «гегемонизм» деб атамоқдалар.

Бироқ «монополизм» билан раҳбарлик роли асло бир турлиқ нарсани билдирмайди. Маълумки, коммунистик партиялар ўнларча йиллар давомида социалистик партиялар билан ҳаракат бирлиги учун, касаба союзлари ва бошқа ишчи ташкилотларининг бирлиги учун курашиб келмоқдалар, социал-демократик партияларнинг ўнг раҳбарлиги эса коммунистлар билан ягона фронт бўлиб ҳаракат қилишдан қатъий бош тортмоқдалар. Шунингдек, коммунистлар сиёсий кураш ва эътиқодлардан қатъий назар, тинчлик ва демократия учун курашда барча прогрессив кучларни жипслаштиришга тинмай ҳаракат қилмоқдалар. Югослав ревизионистларининг компартияларни «монополизм»га интилишда айблаш учун қандай асослари бор?

«Монополизм»га интилиш деб аталган бесўнақай айбномани олға суриб, югослав ревизионистлари пролетариатнинг синфий курашида партиянинг раҳбарлик роли тўғрисидаги маркса-ленинча таълимотдан ўзлари орқага чекинаётганликларини ниқоблашга уринмоқдалар, холос. Югослав ревизионистлари ўз программаларида: айрим мамлакатларда ишчилар синфи ўз сиёсий партиясига эга бўлмаган ҳолда ҳам ҳокимиятни эгаллай олади, социализм қураолади, деган фикрни баён қиладилар. Шу ҳужжатда бундай дейилади: «Амалда ишчилар синфининг классик сиёсий партияси мавжуд бўлмаган мамлакатларда, масалан, Америка Қўшма Штатларида касаба союзларига бирлашган ишчилар оммасининг биринчи навбатда касаба союзлари орқали онгли социалистик кучларнинг ўсиб бориш процессига, ишчилар синфининг ижтимоий таъсирини кучайтириш учун ҳамда унинг ҳокимият системасидаги етакчи роли учун кураш процессига тобора кўпроқ кириб бориши эҳтимолга жуда яқиндир».

Биринчидан, АҚШда «ишчилар синфининг классик сиёсий партияси» йўқ, деб даъво қилиш ёлғон гапдир, чунки АҚШда ишчилар синфининг партияси мавжуддир. Бу партия ҳозирча оз сонли бўлса ҳам, лекин у ҳаётдир ва маркса-ленинча позицияларда турибди. Иккинчидан, ишчилар синфи партия бўлмаса ҳам, биргина касаба союзлари билан буржуазияни енгаолади ва социализм қураолади, дейиш ошкора равишда анархо-синдикализм позициясига ўтиш демакдир.

Марксистлар-ленинчилар ишчиларнинг касаба союзларини ишчилар синфининг буржуазияга қарши курашидаги муҳим восита деб билиб, уни юксак қадрлайдилар. Бироқ қарийб ҳамма ишчиларни ўз ичига оладиган ҳамда ишчилар оммасини касбига қараб бирлаштирадиган бу ташкилотлар бутун ишчилар синфининг сиёсий йўлбошчиси, раҳбари ролини бажара олмайдилар. Ишчилар синфининг илғор назария билан қуролланган илғор отряди бўлган партиягина социализм учун курашда ишчиларнинг, барча меҳнаткашларнинг раҳбари, йўлбошчиси ва устози бўла олади.

Ишчилар синфи капитализм шароитида сиёсий партияларга ва давлатга уюшган ҳукмрон эксплуататор синфларга қарши мураккаб ва қаттиқ кураш олиб бормоқда. Бу курашни пировард ғалаба билан якунлаш учун ишчилар синфи ўз ташкилотларининг тарқоқ равишда турлича ҳаракат қилишига йўл қўя олмайди. У ўз раҳбар марказига, ўз сиёсий штабига эга бўлмоғи керак. Ишчиларнинг ана шундай штаби, сиёсий йўлбошчиси партиядир. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин партияни пролетариат синфий ташкилотининг олий формаси, деб атади; партия ҳеч қандай истисносиз ишчилар синфининг барча ташкилотлари, шу жумладан касаба союзларининг ҳам фаолиятига раҳбарлик қилиши ва уни бир мақсадга қаратмоғи керак.

Коммунистик ҳаракатда ликвидаторлик сиёсатини амалга оширабориб, ЮКСнинг раҳбарлари коммунистларни ва партия раҳбарлигини ерга уриш сингари ярамас усуллардан, бўҳтонлар тўқишдан фойдаланмоқдалар. И. Титонинг ЮКСнинг VII съездида қилган доклади бу соҳада айниқса характерлидир. Сўнгги ўн йиллар мобайнида халқаро ишчилар ҳаракати «ижтимоий воқеалар билан ва моддий шароитлар ривожи билан бирга бормади», «турғунликда бўлди» ва ҳатто «регрессни» бошидан кечирди, деб даъво қилиб, Тито ана шу ўйлаб чиқарилган аҳвол учун ҳамма айбни коммунистларга тўнкади. И. Тито ҳеч бир далил келтирмасдан, революцион куч гўё «фақат авангарддадир» деб ҳисобловчи ва шунинг учун омма билан алоқани гўё қадрламайдиган партиялар халқдан ажралиб, сектантликка ботиб қолдилар, деди. Бунинг натижасида, деди Тито, кўп коммунистик партиялар «ўз мамлакатларида қудратли, сиёсий фактор бўлолмадилар. Оммани ўз томонларига ўтказиб олиш учун курашда улар дадил ташаббус кўрсатмадилар, улар ўз қобиқларига биқиниб, оммадан ажралиб қолган эдилар, шунинг учун ҳам ўз мамлакатларининг ижтимоий тараққиётида ҳал қилувчи роль ўйнай олмайдилар».

Буларнинг турган-битгани уйдирма гаплардир. Сўнгги ўн йиллар давомида жаҳон ишчилар ҳаракати қандай буюк ғалабаларга эришганлиги ҳаммага маълум. Худди шу давр ичида совет халқи СССРда социалистик жамият қурди, Хитойда ҳамда Европа ва Осиёнинг бир қанча мамлакатларида социалистик революция ғалаба қозонди, Ғарб ва Шарқдаги капиталистик мамлакатларда коммунистик ва ишчилар ҳаракати ўсди ва мустаҳкамланди. Кўпгина капиталистик мамлакатларда (масалан, Франция, Италия, Ҳиндистон, Индонезия ва бошқа мамлакатларда) коммунистик партиялар оммавий ташкилотларга айландилар. Халқ орасида катта эътибор қозондилар, ўз мамлакатларининг сиёсий ҳаётида муҳим роль ўйнамоқдалар.

II

ЮКСнинг раҳбарлари пролетар партияси ҳамда унинг социалистик революция ва пролетар диктатурасининг ғалабаси учун курашдаги раҳбарлик роли тўғрисидаги маркса-ленинча таълимотдан орқага чекиндилар. Улар ўзларининг коммунистик партияларга қарши қилган хуружлари ва компартияларнинг раҳбарлигини ерга уришга уринишлари билан амалда коммунистик партиялар сафидан чиқарилган Жолитти, Онофри, Реале (Италия), Солсберг (Канада), Барат (Бразилия), Гейтс (АҚШ) каби хоинларга қўшилдилар. Улар компартияларни тарқатиб юборишни ва улар ўрнига партиясиз ассоциациялар тузишни таклиф қилган эдилар.

Революцион марксистик партия шундай бир ягона воситадирки, унинг ёрдами билан ишчилар синфининг кучларини бирлаштириб, жипслаштириш ва уюштириш мумкин, омманинг стихиялик ҳаракатига онглилик ва ташкилий тус бериши, бу ҳаракатни социалистик мақсад сари йўллаши мумкин.

СССРда Октябрь революциясининг тажрибаси, Хитойдаги ва бошқа мамлакатлардаги революциянинг тажрибаси шуни аниқ кўрсатдики, революцион ўзгариш қилиш учун объектив омиллар етилган бир шароитда ишчилар синфининг марксистик партияси революциянинг ғалабаси имкониятини ҳақиқатга айлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Аксинча, жанговар пролетар партияси бўлмаса, революция мағлубиятга учрайди.

Курашда чиниққан, революцион назария билан қуролланган ва уни ижодий суратда қўллай оладиган партия бўлмаса, ишчилар синфи империализмни ағдариб ташлай олмайди ва ғалабага эришолмайди — жаҳон тарихи тажрибасидан чиқарилган аниқ хулоса ана шундай.

Марксизм-ленинизм, партия ишчилар синфи учун пролетариат диктатурасини қўлга киритиш учунгина зарур бўлиб қолмай, партия пролетариат диктатурасини мустаҳкамлаш учун, социалистик жамият қуриш учун янада кўпроқ керакдир, деб ўргатади. Коммунистик партиянинг бу ғоят муҳим роли пролетариат ҳокимиятни қўлга олган «куннинг эртасигаёқ» ишчилар синфи олдида пайдо бўладиган мураккаб ва қийин вазифалардан келиб чиқади. Пролетариат диктатурасини мустаҳкамлаш, мамлакат ичкарисида ағдариб ташланган эксплуататорларнинг қаршилигини синдиришни ва ташқи душманлардан мудофаани ташкил қилиш, меҳнаткаш деҳқонлар оммаси билан иттифоқни мустаҳкамлаш, синфларни тугатиш ва синфсиз жамиятга, коммунизмга ўтиш учун социалистик қурилишни ташкил қилиш — буларнинг ҳаммасини партиянинг раҳбарлик роли бўлмаса ҳал қилиб бўлмайди. Маркса-ленинча партия — пролетариат диктатураси системасида раҳбар ядро ва асосий раҳбар кучдир.

Бироқ югослав ревизионистлари тарихий тажрибани қўпол суратда инкор этиб, пролетариат диктатураси системасида партиянинг раҳбарлик ролини тан олмаётирлар. Уларнинг нуқтаи назари программа проектида қонунлаштирилди. Программада умумий тарзда бундай дейилади: «... Югославия коммунистлар Союзи коммунистик партиянинг сиёсий ҳокимиятдаги абсолют монополиясини пролетариат диктатураси ва социалистик қурилишнинг универсал ва «абадий» принципи сифатида эълон қилинишини ҳам асоссиз догма деб ҳисоблайди».

Оталик ёрдами кучайтирилмоқда

Оҳангарон шахтёрлари, бинокорлари, цементчи ва монтажчилари колхоз, совхоз ва МТСларга оталик ёрдамини ҳар қачонгидан ҳам кучайтирмоқдалар. Улар Қуйи Чирчиқ, Мирзачўл ва Оҳангарон районларидаги колхоз-совхозларга турли хил машина ва механизмлар, бинокорлик материаллари, зарур асбоб-ускуналар ва ишчи кучи билан ёрдам бермоқдалар.

Шу кунларда Қуйи Чирчиқ районидаги Дмитров номли, Энгельс номли ва «III Интернационал» колхозларида «Узбекшахтострой» трести, Оҳангарон ГРЭС қурилиш ташкилоти, Навгарзон қурилиш-монтаж бошқармаси томонидан юборилган мутахассислар ўзлари билан олиб келган материаллар ва асбоб-ускуналар ёрдамида механика устахоналари қуришни, кўчма автоустахоналар ташкил этишни тезлаштирмоқдалар. ГРЭС қурувчилари Дмитров номли колхоз учун кўчма автоустахона комплектлаб бериш учун тасмали рандалаш станоги, 1,5 тоннагача юк кўтарадиган лебедка, арава ва бошқа ускуналар келтириб бердилар.

Мирзачўлдаги 4-«Боёвут» совхозида Навгарзон қурилиш-монтаж бошқармаси берган икки трактор йил бошидан бери ишлаб турибди. «Узбекшахтострой» трестининг бинокорлик материаллари комбинати 2-«Оҳангарон» совхозига 100 кубометр ёғоч ва 100 кубометр тахта, 72-автобаза эса шу совхозга 2 та самосвал автомашина берди. Шаҳар партия ва совет ташкилотлари оталикдаги колхоз ва совхозларда устахоналар қуриш, техникани ремонт қилиш, қишлоқларда машина-механизмларни ремонт қиладиган ва уларни бошқарадиган малакали кадрлар тайёрлаш учун 30 га яқин комбайнчи, тракторчи, слесарь ва бошқа шу сингари касб эгаларини юборди.

Область ижроия комитетининг қишлоқларга саноат шаҳарлари томонидан ёрдамни янада кучайтириш тўғрисида чиқарган қарорига жавобан «Узбекуголь» комбинати 2 бульдозер, 2 грейдер ва 2 скрепер, «Узбекшахтострой» трести 3 бульдозер тайёрлаб қўйди. Бу машиналар яқин кунда қишлоқларга юборилади. Бундан ташқари, шаҳар саноатчи, транспортчи ва бинокорлари 6 та механика ва 7 та кўчма автоустахоналарини мукаммал ускуналаб, яқин кунларда оталикдаги колхоз ва совхозларга юбориш тараддудида.

Н. БУХОРОВ.
М. МИРҲАМИДОВ.

Муддатидан илгари

4-типолитография коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажариш учун астойдил курашиб, 6 ойлик топшириқни 17 июнда тўла адо этди. Шу давр учун мўлжалланган товар маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 108,7 процент бажарилди, маҳсулот таннархи эса белгиланганига нисбатан 1,3 процент камайди.

Ҳозирги вақтда коллективимиз Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Тошкентда бўладиган конференцияси муносабати билан бир қанча совет ва чет эл авторларининг бадиий асарларини, шунингдек бу тарихий воқеага бағишланган плакатларни босмоқда.

Ш. САЙДАЛИЕВ,
босма цехининг бошлиғи.

«Ташсельмаш» заводи механика цехининг ёш фрезеровшчиги Ҳосил Хабибуллаев ўзининг ҳалол меҳнати билан коллектив орасида ҳурмат қозонмоқда. У ДТ-24-3 трактори деталларини сифатли тайёрлашда бошқаларга намуна кўрсатиб, смена топшириғини 180 процент бажараётир. Суратда: ўртоқ Ҳосил Ҳабибуллаев ўзининг иш жойида.

В. Салов фотоси.

КПСС МҚ МАЙ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Грампластинка ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун

Тошкент граммафон пластинкалари заводи ўзи ишлаб чиқарган маҳсулот билан Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннигина эмас, балки РСФСРнинг Осиё қисмида яшовчи аҳолининг кўп қисмини ҳам таъмин этишга даъват этилган. Заводнинг ишлаб чиқариш қуввати бу катта зонадаги меҳнаткашларнинг граммафон пластинкаларига бўлган эҳтиёжини тўла таъминлашга имкон бермайди. Масалан, ўтган йили давомида Бухорога ҳаммаси бўлиб 19,4 минг, Бекободга 11,7 минг, Оҳангаронга 7 минг дона пластинка юборилган. Агар заводнинг йилига олти ярим минг номда пластинкалар чиқариши назарда тутилса, юқоридаги миқдорларнинг камлиги аниқ маълум бўлади.

Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга халақит бераётган камчиликларнинг бири хомашё манбаларининг, жумладан пластинкалар ишланадиган пластмасс составига кирадиган синтетик смолаларнинг етишмаслигидадир. Шундай смолалар камчил бўлгани учун СССР Госплани 1958 йилда Тошкент грампластинка заводи бўйича пластинкалар ишлаб чиқариш миқдорини 300 минг дона камайтиришга мажбур бўлди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида ўз корхонасининг ривожланиш перспективаларини муҳокама қилиб, заводга ажратилган майдонни озгина кенгайтириш билан маҳсулот ишлаб чиқаришни 3,5-4 баравар ошириш мумкинлиги ҳақидаги масалани кўтариб чиқди. Реконструкцияни муваффақиятли ўтказиш учун бир қанча муҳим тадбирларни амалга ошириш лозим.

Грампластинка заводлари бир неча йиллар давомида Санъат ишлари комитети, Радиоахборот комитети, СССР Маданият министрлиги ихтиёрида бўлиб келди. Саноат министрликларидан четда бўлиш натижасида пластинкалар ишлаб чиқариш техникаси давр талабларидан орқада қолди.. Шунинг учун граммафон пластинкалари корхоналарини реконструкция қилиш химия фани ва техниканинг энг янги ютуқларидан фойдаланган ҳолда мавжуд технологияни қатъий қайта қуришга асосланиши керак. Шунингдек, грампластинкалар ишлаб чиқаришнинг барча процессларини бошқариш ва контроль қилишнинг автоматлашишини таъминлаш муҳимдир. Грампластинкалар ишлаб чиқариш ва унинг сифатини яхшилашга имкон берадиган синтетик хомашёнинг янги турларини қидириб топиш бўйича илмий-текшириш ишларини кенгайтириш зарур.

Бизнинг завод нима учундир Енгил саноат бошқармаси составига киритилган, амалда эса у ишлаб чиқариш хусусияти жиҳатидан химия саноати корхонасидир, чунки бундай маҳсулотлар ишлаб чиқаришдаги техника прогресси химия саноати, айниқса пластмасса ҳамда синтетик смолалар саноатининг ривожланиши билан узвий боғлангандир. Шу нуқтаи назардан грампластинкалар заводи шунингдек Тошкент Совнархозининг химия саноати корхоналари Оғир саноат бошқармаси составига кириши керак. Мамлакатимиздаги бошқа Совнархозларда бундай заводлар Халқ хўжалиги кенгашининг Химия саноати бошқармалари составидадир. Жумладан, Москва, Ленинград Совнархозларида худди шундай.

Республикамизда пластик массалар ишлаб чиқариш бўйича малакали ишчилар, мутахассислар ва инженер-техник ходимлардан иборат юқори ихтисосли кадрлар тайёрлаш ҳақидаги масалани ҳал қилишни тезлаштириш лозим.

Пластик массалар ишлаб чиқаришнинг ривожланиб бориши граммафон пластинкаларини кўплаб тайёрлаш учун моддий замин яратади, чиқарилаётган пластинкалар репертуарини кенгайтириш, граммафон ёзиб олишларни кўпайтириш учун имконият туғдиради.

Тошкентда граммафон ёзиб олиш студияси ташкил этиш вақти етиб келди, бу студия фақат Ўзбекистон учун эмас, шу билан бирга Тошкент грампластинка заводи маҳсулотлари сотиладиган барча иттифоқчи республикалар учун ҳам хизмат қила олади.

Меҳнатсевар халқимизнинг кун сайин ўсиб бораётган диди ва маданий савиясига жавоб бера оладиган граммафон пластинкалари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда унинг сифатини яхшилаш юқорида қайд қилинган масалаларнинг ҳал қилинишига боғлиқ. Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши ва республика Госплани бу масалаларни синчиклаб кўриб чиқишлари ва уларни ижобий ҳал қилишлари лозим.

Н. П. ЗАГОРСКИЙ,
Тошкент грампластинкалар заводининг директори.

Н. ҒАНИХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети саноат ва транспорт бўлими инструктори.

Музей залларида

РУМИНИЯ ДЕКОРАТИВ САНЪАТИ ВИСТАВКАСИ

Тошкентдаги давлат санъат музейида Румыния декоратив санъатига бағишланган виставка ташкил қилинди. Виставкада Венгрия автоном области чеварлари қўли билан тикилган турли уй-рўзғор буюмлари, хотин-қизлар костюми, чиройли сочиқ ва кўпгина бошқа хил экспонатлар бор. Бу экспонатларни Румыния Халқ Республикаси хотин-қизлари Совет Иттифоқи хотин-қизларига совға қилиб юборган эдилар.

Виставка тамошабинларда катта қизиқиш туғдирмоқда.

БАДИИЙ САЛОНДА

Пойтахтимиздаги бадиий салонда республика рассомларининг навбатдаги экспозицияси очилди. Унда тасвирий санъат, графика, ҳайкалтарошлик ва амалий санъатнинг энг яхши намуналари қўйилган.

Бу янги асарлар орасида рассомлардан П. Болабанов ишлаган В. И. Лениннинг композицион портрети ва Литвинов ишлаган Циалковский портрети кўзга алоҳида ташланиб турибди.

З. Ковалевскаянинг жанрли картинаси, Р. Аҳмедовнинг «Натюрморт»и ҳамда талантли санъаткор В. Уфимцевнинг «Хива пейзажи» ҳам ўзининг оригиналлиги ва жозибадор ишланиши билан тамошабинлар диққатини жалб қилаётир. Бундан ташқари виставкада кўпгина рассомларнинг рангба-ранг пейзажлар серияси ва турли темаларда яратган йирик полотноларини учратиш мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН РАССОМЛАР СОЮЗИДА

Республикамиз рассомлари ҳар йили ўз маҳоратларини ошириш учун СССР рассомлар союзининг академик дачаси — «Сенеж»га ижодий командировкага бориб турадилар.

Яқинда тошкентлик рассомлардан С. Колибанов ва Б. Бринских ана шундай саёҳатдан қайтиб келдилар. Улар Ўзбекистон рассомлар союзи ҳузурида ташкил этилган этюдлар виставкасида ижодий ҳисобот бердилар.

Бу икки рассом томонидан виставкага тақдим қилинган кўпгина хилма-хил пейзажлар Россия Федерациясининг шимолий қисмидаги қалин ўрмонлар, кўл ва дарёлар ҳамда ажойиб табиат манзараларини акс эттиради.

Виставкага уларнинг 50 дан ортиқ асари қўйилган.

О. АПУХТИН.

ЯНГИ БОҒ

Тошкентдаги Мало-Госпитальная кўчасида барпо қилинган хиёбон яқинда маданият ва истироҳат боғига айлантирилди. Унга 1- Май номи берилди. У кўкаламзорлаштирилиб, хилма-хил гуллар ўтқазилди. Аллеяларга эса рангба-ранг плакатлар осилди.

Ҳозир ўқув павильони учун 15 га яқин газета ва журналлар олинаётир, шахмат-шашкалар ҳам келтирилган.

Боғда ишга туширилган янги ёзлик кино-театрда турли бадиий фильмлар кўрсатилаётир. Духовой оркестр мунтазам ишлаб турибди.

Бу ерда кичкинтойларнинг кўнгилли дам олишлари учун ҳам барча қулайликлар яратилган. Махсус майдонлар ажратилиб, улар сирпонғич, учиш лодкаси ва качалкалар билан жиҳозланган. Спорт майдонлари ташкил этилган.

Шу кунларда боғда яна қурилиш ишлари олиб борилаётир.

Пойтахтдаги Ленин райони меҳнаткашлари ўз территорияларида очилган янги истироҳат боғида маданий ҳордиқ чиқармоқдалар.

А. ПЎЛАТОВ.

Қисқа сатрларда

☆ **Тошкент.** Шаҳардаги Лабзак ва Конструктор кўчалари қишда лой, ёзда эса чанг бўларди. Яқинда Лабзак кўчасидаги 4 километрли масофага асфальт ётқизилди. Конструктор кўчаси ҳам асфальтланди.

Қ. Аҳмеров.

☆ **Калинин.** Райондаги «Победа октября» колхозида правлениега янги бино қурилди. У кўп хонадан иборат бўлиб, барча қулайликларга эга.

Т. Шоисмоилов.

☆ **Чиноз.** Ленин номли колхозда янги пионер лагери очилди. Ҳозир бу ерда 200 ўқувчи дам олиб, ёзги каникулни кўнгилли ўтказаётир.

Шунингдек, бу районда аҳолини тоза ичимлик сув билан таъминлаш мақсадида қувурлар кўмилиб, 10 га яқин жойда водопровод колонкалари ўрнатилди.

У. Пардабоев,
Р. Раҳимов.

☆ **Қорасув.** Свердлов номли колхознинг «Коминтерн» участкасида фойдаланилмай ётган 300 ўринли ёзги кинотеатр сифатли ремонт қилиниб, ишга туширилди. Колхоз аъзолари турли бадиий фильмларни тамоша қилиб, маданий дам олмоқдалар.

И. Рустамов.

☆ **Тошкент.** Райондаги Куйбишев номли колхозда дала ишлари билан банд бўлган ёш болали аёлларга қулайлик яратиш мақсадида колхознинг I ва II участкаларида болалар яслиси ташкил қилинди. Бу яслиларда 200 га яқин бола тарбияланмоқда.

Ғ. Комилов.

Поляк халқининг байрами

Поляк халқи 22 июлда ўзининг миллий байрами — Польша тикланган кунни нишонлайди. Ана шу шонли кун арафасида Москвада пойтахт жамоатчилигининг Польша озодлиги куни 14 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлди. Бу мажлисни КПСС Москва шаҳар комитети, ВЦСПС, СССР Маданият министрлиги, чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи ва Совет-Польша дўстлиги жамияти ташкил этди.

Корхона ва муассасаларнинг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, Совет-Польша дўстлиги жамиятининг активлари кечага тўпландилар. Меҳмонлар орасида Польшанинг СССРдаги элчиси Тадеуш Гедэ ва Польша элчихонасининг ходимлари ҳам бор эди.

Мажлисни СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси, Совет-Польша дўстлиги жамиятининг раиси П. П. Лобанов очди. У ўз мамлакатида муваффақиятли суратда социалистик жамият қураётган поляк халқига қардошларча қизғин салом топширди. Польша-Совет дўстлиги жуда катта аҳамиятга эга эканлигига тўхталиб ўтди.

СССР Олий таълим министри В. П. Елютин «Польша тикланган куннинг 14 йиллиги» тўғрисида доклад қилди.

Польша Халқ Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Тадеуш Гедэ мажлисда нутқ сўзлади. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар уни самимий кутиб олдилар. Тадеуш Гедэ ўз нутқининг охирида совет кишиларига самимий салом топширди ва коммунизм қуришдан иборат улуғ ишда бундан буён ҳам муваффақият ва ғалабаларга эришувини астойдил тилади ҳамда СССР ва Польша халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик шарафига табрик сўзлари айтди. (ТАСС).

* * *

Польша Тикланиши кунига бағишланган умумшаҳар тантанали йиғилишида қатнашиш учун 22 июлда Горький номидаги маданият ва истироҳат паркининг ёзлик театрига Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг юзлаб вакиллари тўпланди. Театр саҳнаси Польша Халқ Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган эди.

Тантанали йиғилишни чет эллар билан маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениеси раиси Ш. К. Ширинбоев очди.

Поляк халқининг миллий байрами тўғрисида Ўзбекистон ССР Маориф министри И. Қ. Қодиров доклад қилди. У, Польшада социалистик қурилиш муваффақиятлари тўғрисида, қардош поляк халқининг социализм лагери бирлигини ва қудратини тинмай мустаҳкамлашга, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар меҳнаткашлари билан бирга бутун дунёда тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга интилаётганлиги ҳақида гапирди. Докладчи Польша ва Ўзбекистон меҳнаткашлари ўртасида дўстлик алоқалари қандай ўсиб ва кенгайиб бораётганлигини ёрқин мисоллар билан кўрсатиб берди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари тўла якдиллик билан Польша-Совет дўстлиги жамияти номига табрик телеграммаси юбордилар. Телеграммада қардош поляк халқига социалистик қурилиш ишида, Совет Иттифоқи билан дўстликни янада мустаҳкамлашда, халқлар ўртасида тинчлик учун курашда янги муваффақиятлар истаб қизғин тилаклар билдирилади. (ЎзТАГ).

МАКТАБ ҲАЁТИ

Калинин районида мактаблар ремонти кечикмоқда

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ишларини кучайтириш тўғрисида» чиқарган қарори Калинин район Советининг сессиясида муҳокама қилиниб, зарур тадбирлар белгиланган эди. Шунингдек, сессияда Тошкент ва Урганч район жамоатчилигининг яқин икки-уч йил ичида мактабларда дарсларни бир сменага кўчириш ҳақидаги ташаббуси кўриб чиқилиб, маълум қарорлар қабул қилинган эди.

Афсуски, район мактабларида янги ўқув йилига тайёргарлик кўнгилдагидек эмас.

Капитал ремонтга муҳтож бўлган 6-мактаб биносини кўздан кечирган киши бу ерда дурустроқ иш бормаётганлигини сезади. Ленин номли колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Ш. Нуриддинов) мактабни ремонт қилиб беришни ўз зиммасига олган бўлса ҳам зарур қурилиш материалларини топиб бермаган, маблағ билан таъминламаган. Райондаги 6, 12, 14-мактаблар ремонти ҳам бошланмаган. Бу мактабларнинг директорлари эшикка қулф солиб, қачон уста келса, ремонтни ўшанда бошлаймиз, деб юрибдилар. 8-мактаб директори ўртоқ Т. Тошпўлатов бўлса ремонт тезроқ битса, август ойи кирмасданоқ ремонт сифати бузилади, чанг босади, деб парвойи фалак.

7-мактаб биноси ремонтдан чиқай деб қолган. Лекин ремонт талабга жавоб бермайди. Деворларни оқлаш, бўяш ва сувоқ ишлари жуда ёмон бажарилган. 12-ўрта мактабнинг беш хоналик филиали ҳам сифатсиз ремонт қилинган.

Райондаги энг катта 11-ўрта мактабда ҳам ремонт ишлари яхши ташкил қилинмаган. Ўтган йили бу мактабда дарслар уч сменада олиб борилган. Шунинг учун бу йил мактаб ёнида 10 хоналик бино қуриб битказиш керак эди. Шунга қарамай мактаб биносининг ремонти ҳам, янги бинолар қуриш иши ҳам қониқарсиз аҳволда ётибди. Мактаб биносини ремонт қилиш учун ажратилган 25 минг сўмдан етарли фойдаланилмаётир. Бу пулнинг 10 минг сўми ва қўшимча бино қуриш учун ажратилган маблағнинг 33702 сўми мактаб сметасидан олиб қўйилган. Шу сабабли мактабда ремонт ишлари судралмоқда. Ваҳоланки мактаб биноси капитал ремонтга муҳтож.

Калинин қишлоқ советининг 13 июнда бўлган сессияси 19 моддадан иборат қарор қабул қилиб, мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш масалаларига катта эътибор берган эди. Лекин бу қарор ҳам қоғозда қолиб кетмоқда, социалистик мажбурият бажарилмаётир.

Райоңнинг Келес участкасидаги бирор мактабда ҳам қишлик ёқилғи тайёрланмаган. Парта, доска ва бошқа инвентарлар ремонти бошланмаган.

Бу аҳвол район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Тожибоевга маълум, албатта. Лекин халқ маорифи бўлими нима учундир бу масалага етарли эътибор бермаётир. Район партия ва совет ташкилотлари мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашдек муҳим масалага жиддий эътибор беришлари, бу соҳада рўй берган камчиликларни дарҳол бартараф қилиш чораларини кўришлари керак.

Т. ФАЙЗИЕВ.

Янги ўқув йилига тайёр мактаблар

Қорасув районидаги Максим Горький номли колхоз Горький номли ва Ворошилов номли мактабларни ремонт қилиш, кенгайтириш ишига катта ёрдам берди. Қўшимча хоналар қурилди.

Шунингдек райондаги 11-мактаб ҳам янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. Бу мактаблар учун қишлик ёқилғи ҳозирланди. Мазкур мактабларда июль ойидан бошлаб дарсликлар сотила бошланди. Район территориясидаги мактаб ёшига етган болаларни рўйхатга олиш ишлари тугалланай деб қолди.

М. МИРЗАЕВА.

Ернинг учинчи сунъий йўлдоши парвозда

Учинчи сунъий йўлдош 22 июль эрталаб соат олтига қадар 923 марта айланиб чиқди. 23 июлда ҳаво очиқ, булутсиз бўлганда йўлдошни шимолий кенгликнинг 61 градусидан жанубий кенгликнинг 25 градусигача бўлган масофада оддий кўз билан кўриш мумкин. Учирувчи ракетани 23 июлда шимолий кенгликнинг 64 градусидан жанубий кенгликнинг 47 градусигача кўриш мумкин. (ТАСС).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Қўрқоқ олдин мушт кўтарар"

Шу сарлавҳа билан «Тошкент ҳақиқати» газетасида босилган мақолада Тошкентдаги 1-авторемонт заводининг ишига боғлиқ кўпгина камчиликлар танқид қилинган ва автомашиналарни ремонтга берган заказчиларнинг жиддий эътирозлари кўрсатилган эди.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигидан редакциямизга хабар қилишларича, «Узавторемонт» трести томонидан тузилган комиссия текширганда газетада келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Мақола завод бошланғич партия ташкилотининг бюросида ва умумий партия мажлисида муҳокама қилиниб, йўл қўйилган хатоларни тузатиш, автомашиналарни ўз вақтида сифатли ремонт қилишга боғлиқ тадбирлар белгиланган.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигининг коллегиясида 1-авторемонт заводининг фаолияти ҳамда комиссиянинг текшириш якунлари муҳокама қилиниб, завод ишини яхшилашга қаратилган қарор қабул қилинган. Коллегия қарори билан завод директори Жестовский, директор ўринбосари Панченко, бош инженер Бомштейн бош бухгалтер Семёнов ўртоқларга маъмурий чора кўрилган.

Югослав назариётчилари биринчи галда пролетариат диктатурасининг механизми тўғрисидаги ленинча қоидага қарши хуруж қилмоқдалар. Э. Кардель 1956 йил 7 декабрда Иттифоқ халқ скупшчинасининг мажлисида сўзлаб бундай деган эди: «Социализм тараққиёти учун коммунистик партия ҳокимиятни қўлда сақлаб турса, сўнгра маълум давлат, сиёсий ва планлаш аппаратининг ёрдами билан «социализм қурса», яъни фабрика ва заводлар қурса, қишлоқ хўжалигини коллективлаштирса ҳамда одамларга иш ҳақи белгилаб берса, шуларнинг ҳаммасини ўзининг раҳбарлик роли йўлида қилса кифоядир, деган сталинча тезисларга биз принципиал ва амалда аллақачон барҳам берганмиз».

Пролетариат диктатураси системасида партиянинг раҳбарлик роли тўғрисидаги, партияни омма билан «боғловчи воситалар» ҳақидаги қоидани югослав раҳбарлари «сталинчи» деб эълон қилиб, инкор қилмоқдалар. Бу — уларнинг одатдаги усулидир: улар ўзларига ёқмаган ҳамма нарсани «сталинчи» деб эълон қиладилар ва шу рўкач билан асосий ленинча қоидаларни инкор қиладилар. Улар ҳозирги ҳолатда ҳам шундай қилмоқдалар. Маълумки, «боғловчи воситалар» тўғрисидаги қоида В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган, И. В. Сталин эса бу қоидани ҳимоя қилди ва яна ривожлантирди.

В. И. Ленин ўзининг «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали» деган доҳиёна асарида пролетариат диктатурасининг умумий механизмига раҳбар ядро бўлган партия, партияни партиясиз ишчилар оммаси билан боғловчи касаба союзлари; пролетариатнинг деҳқонларга нисбатан раҳбарлик роли амалга ошириладиган Советлар, шунингдек меҳнаткашларнинг бошқа оммавий ташкилотлари киришини кўрсатиб берди. 1920-1921 йиллардаги касаба союз дискуссияси вақтида В. И. Ленин пролетариат диктатурасини касаба союзлари орқали амалга оширишни талаб қилган «ишчи оппозициясига» эътироз билдириб бундай деган эди: «... Пролетариатни ёппасига уюштириш билангина пролетариат диктатурасини амалга ошириб бўлмайди. Авангард билан илғор синф оммаси ўртасида, илғор синф билан меҳнаткашлар оммаси ўртасида бирқанча «воситалар» бўлмаса, диктатурани амалга ошириб бўлмайди» (Асарлар, 32 том, 4-бет).

Югослав ревизионистлари социалистик давлатда, хўжалик ва маданий қурилишда партиянинг раҳбарлик ролидан воз кечишни талаб қилмоқдалар. Бунинг учун улар партия гўё «бюрократлашишга мойил» ва унинг раҳбарлик роли демократияни чеклашни билдиради, деган баҳонани қилмоқдалар. Э. Кардель ўзининг ўша нутқида: мамлакатнинг хўжалик ҳаётига раҳбарлик қиладиган партия ўзига тегишли бўлмаган иш билан шуғулланган бўлади, деб даъво қилган эди.

Югослав назариётчиларининг фикрича, партия нима билан шуғулланиши керак? Партия маданий-оқартув ташкилотига айланиши керак. Бу установка 1952 йилда ЮКСнинг уставида (ЮКСнинг VI съездида) баён қилинган эди. Уставда бундай дейилади: Югославия коммунистлар Союзи оммани социализм руҳида тарбиялашни ҳамда сиёсий ва маданий ўсиш учун доим кураш олиб боришни ўзининг асосий вазифаси деб ҳисоблайди». Бу қоида ЮКС нинг VII съезди қабул қилган программада яна тасдиқланди.

Бундай қарашларнинг бош пункти ҳар қандай оппортунизмнинг ҳам методологик асоси бўлган стихиячилик назариясидир. Э. Карделнинг фикрича, социализмни умуман «қуриб бўлмайди», чунки бу «бюрократик маҳкамадан туриб бошқариш ва раҳбарлик қилиш мумкин бўлган процесс эмас. Социализм қурилиши — органик ижтимоий процесс бўлиб», бунда ижтимоий кучлар эркин ривожланмоғи керак. Шундай қилиб социализм қурилиши, Карделнинг фикрича, — ҳеч қандай аралашувни хоҳламайдиган стихиялик процессдир. Бу процесс стихиялик бўлгани учун партиянинг раҳбарлик роли «социалистик тараққиётга тормоз бўлиш ролини ўйнайди». Уларнинг давлат аппаратини партия аппаратидан ажратиш» тўғрисидаги, партиянинг «монополизмдан», «боғловчи тасмалар схемасидан» воз кечиш ҳақидаги талаблари ана шундан келиб чиқади.

Коммунистик партиянинг социалистик қурилишга раҳбарлик ролини нима билан алмаштириш керак? Э. Карделнинг фикрича, ўтиш даврида коммунистик партиягина эмас, шунингдек «қандайдир бошқа бир раҳбарлик қилувчи уюшган социалистик куч» ҳам раҳбарлик ролини ўйнаши мумкин. Э. Кардель умуман раҳбарлик қилувчи куч бўлмаса ҳам Югославияда раҳбар сиёсий ташкилот сифатида меҳнаткаш халқнинг Социалистик союзи олға сурилмоқда ҳамда ишлаб чиқариш бирлашмасининг асосий формаси сифатида эса ишчи советлари кенг тарғиб қилинмоқда.

Бироқ булар қуруқ гап. Амалда социалистик Союз коммунистлар Союзи раҳбарлигида иш кўрмоқда, ишчи советлари эса, жуда нари борса, касаба союз завод комитетлари вазифасини бажармоқда. Бошқача қилиб айтганда Югославияда битта партия (ЮКС) бор, унинг раҳбар аппарати мамлакатнинг бутун сиёсий ва маданий ҳаётини бошқармоқда.

Партиянинг раҳбарлик ролидан воз кечиш тўғрисидаги шов-шувлар, партияни партиясиз ташкилотларга қарама-қарши қўйиш, партиясиз оммани чалғитиш соф виждонли коммунистларнинг руҳини туширмай қолмайди, анархизм, интизомсизлик ва бошбошдоқлик элементларини туғдирмай қолмайди.

В. И. Ленин Германиянинг «сўл» коммунистларини мисолга келтириб, партиянинг раҳбарлик ролини инкор этиш — «пролетариатни **буржуазия фойдасига** бутунлай қуролсизлантириш билан баравардир. Бу — майда буржуазия тарқоқлиги, беқарорлиги, чидамсизлиги, бирлашиш, мунтазам ҳаракат қилишга қобилиятсизлиги демакдир, агар бунга йўл қўйиладиган бўлса, у ҳар қандай революцион пролетар ҳаракатини муқаррар суратда ҳалок қилади» (Асарлар, 31 том, 29- бет) деб уқтирган эди.

В. И. Ленин «ишчи оппозицияси»нинг вайсақилигини, унинг партиясиз ишчиларни лақиллатганлигини қандай ғазаб билан қоралаганлиги маълум. «Коммунистлар партиясининг партиясиз пролетариатга муносабатидаги ролини ва сўнгра биринчи ва иккинчи факторнинг барча меҳнаткашлар оммасига муносабатдаги ролини нотўғри тушуниш назарияда коммунизмдан бутунлай четга чиқиш ва синдикализм томонига ҳамда анархизм томонига оғишдир, «ишчи оппозицияси» группасининг бутун қарашлари бошдан-оёқ ана шу оғмачилик билан суғорилгандир». (Асарлар, 32 том, 266-267-бетлар).

Пролетариат партиясининг раҳбарлик ролини инкор қилиш буржуазия манфаатини кўзлаб ишчилар синфини қуролсизлантиришга уринишдир. Тарихий тажриба шуни кўрсатади. Бизнинг партиямизнинг, Хитой Коммунистик партиясининг ва бошқа қардош коммунистик партияларнинг тажрибаси «пролетариат диктатурасини фақат коммунистик партия орқалигина амалга ошириш мумкин» (Асарлар, 32 том, 212 бет), маркча-ленинча партиягина халқ оммасининг йўлбошчиси, ташкилотчиси ва устози бўлаолади ҳамда шу партиягина ғолибона суратда социализм ва коммунизм қурилишини таъминлай олади деган ленинча ҳақиқатни тасдиқламоқда.

В. ПЛАТКОВСКИЙ.

Араб Шарқида тинчлик ўрнатилсин!

Европа давлатларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги тўғрисида шартнома проекти

Совет ҳукумати Европа давлатларининг, шунингдек АҚШнинг дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузишлари ҳақидаги таклифни тақдим этди.

Бу таклиф Европа мамлакатлари ва АҚШ ҳукуматларига юборилган бир хил мазмундаги нотада баён қилинган. Совет ҳукумати Европа давлатларининг ҳукуматлари ва шу билан бирга АҚШ ҳукумати Европада воқеаларнинг хавфли ривожланишини тўхтатишни истаганлари тақдирда регионал асосда Умум Европа қарорларини ишлаб чиқиш учун куч-ғайратларини сарф қилишлари керак бўлур эди, деган фикрдадир. Ана шу қарорларни ҳозирги даврда амалга ошириш мумкин ва бу қарорлар барча ҳукуматлар учун мақбул бўла олур эди.

Шартнома проекти нота билан бир вақтда эълон қилинади. Совет ҳукуматининг фикрича, Европада агрессиянинг олдини олиш ва агрессияга қарши чоралар кўриш ҳамда Европадаги барча давлатларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилган қоидаларни шартнома текстига киритиш лозим бўлур эди. Европа давлатлари ва АҚШ Европада тинчликни бузган ҳар қайси давлатга, бу давлатларнинг амалдаги ҳарбий пактлар ва шартномалар бўйича агрессор давлатнинг шериклари бўлиши ёки бўлмаслигидан қатъи назар, ҳарбий ва иқтисодий ёрдам ёхуд маънавий мадад кўрсатмаслик мажбуриятини олишлари муҳим бир нарса бўлур эди. Кейинги йилларда, жумладан, АҚШ, Англия ва Франция ҳукуматлари шундай битим тузиш идеясини кўп марта илгари сурган эдилар.

Зўр бериб қуролланишни тўхтатишга ва Варшава шартномаси ташкилоти ҳамда НАТО қўшинлари сонини қисқартиш тадбирларининг амалга оширилишига ёрдам берадиган чораларни кўриш таклиф этилади. Европа давлатларининг шу тарздаги тадбирларни қидириб топиш йўлида ташаббус кўрсатишлари, дейилади нотада, қуролсизланиш проблемаси билан боғлиқ бўлган кенгроқ доирадаги битимларни тузиш учун ҳам перспектива очиб бера олур эди.

Шартнома проектида Европада атомсиз зонани вужудга келтириш кўзда тутилади. Бу зона Европада мавжуд ҳарбий гуруҳларни бир-биридан ажратиб турган линияга бевосита яқин жойда жойлаштирилиши лозим. Шартнома қатнашчилари мазкур зона статутини ҳурмат қилиш ва ана шу зонага кирган давлатларнинг территорияларини ядро қуроли қўлланиладиган доирадан мустасно бўлган территория деб қараш мажбуриятини олишлари керак.

СССР ҳукумати яқин бир-икки йил ичида Германиядаги чет эл қўшинлари сонини учдан бир қисми миқдорида ёки ўзаро келишилган бошқа миқдорда камайтиришни кўзда тутишни, бу мажбуриятнинг бажарилиши устидан контроль ва инспекция системасини вужудга келтириш тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келишни таклиф этади. Совет ҳукумати қўққисдан қилинадиган ҳужумнинг олдини олиш мақсадида Варшава шартномасида ва НАТОда қатнашувчи мамлакатларнинг қуролли кучлари жойлашган линиянинг ҳар икки томонидаги саккиз юз километр зона доирасида аэрофотосъёмкалар ўтказилишига тарафдор эканлигини билдиради.

Шартнома моддалари ҳар қандай камситишга ва ҳар хилдаги сунъий чеклашларга йўл қўймайдиган асосда ўзаро фойдали ва тенгҳуқуқли иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришни кўзда тутади.

СССР ҳукумати шартнома қатнашчиларининг илмий тадқиқотлар ва атом энергиясидан саноатда фойдаланиш соҳасидаги тажрибаларни, шунингдек хомашё, материаллар ва машина ускуналарини айирбошлашга тайёр эканликларини шартномада кўрсатишлари мақбул бўлур эди, деб ҳисоблайди. Шартнома қатнашчилари хусусан фан, техника ва маданият соҳасида бир-бирлари билан алоқаларни мустаҳкамроқ асосда ривожлантира олур эдилар.

СССР ҳукумати Европанинг уруш гирдобига тортилишини тўхтатадиган ва биргаликда кўриладиган тадбирларни ишлаб чиқиш, тинчликни мустаҳкамлаш йўлларини топиш учун зўр ғайрат билан ҳаракат қилишни ўз таклифига асос қилиб олади. Нотада икки жаҳон урушидан асосан Европа халқлари жабр-жафо чекканликлари эслатиб ўтилади. Ҳозирги кунда ҳам шу қитъанинг халқлари тағин ҳам мудҳишроқ ҳалокат хавфи остида яшашга мажбур бўлмоқдалар.

Нотада СССР уруш хавфини йўқотиш ва Европадаги барча давлатлар ўртасида ишончга асосланган тинч ҳамкорлик ўрнатиш учун қўлидан келган барча ишларни қилди ва қилмоқда, деб таъкидланади. Варшава шартномаси сиёсий маслаҳат комитетининг кенгашида, деб уқтириб ўтилади нотада, Варшава шартномаси ташкилотида ва НАТОда аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида ҳужум қилишмаслик тўғрисидаги пактни тузиш таклиф этилган эди. Ана шу пактнинг тузилиши, шубҳасиз, жуда катта ижобий роль ўйнаган бўлур эди, аммо Европадаги барча давлатлар биргалашиб ҳаракат қилмасалар ва улар ўртасида ҳар томонлама ҳамкорлик ўрнатилмаса, Европада тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш мумкин эмас.

Тинчликсевар халқлар агрессорларнинг жиноий планларини барбод этадилар!

Совет касаба союзларининг барча мамлакатлар касаба союзлари ва меҳнаткашларига мурожаати

Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий совети барча мамлакатларнинг касаба союзлари ва меҳнаткашларига қарата мурожаат қабул қилди. Мурожаатда бундай дейилади: ҳозирги вақтда инсоният даҳшатли ва масъулиятли пайтни кечирмоқда. АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматлари Ливан ва Иорданияга қарши ҳарбий интервенция қилдилар. Бу эса, Ўрта ва Яқин Шарқдаги бошқа мамлакатларнинг мустақиллигини хавф остида қолдирди. Америка ва Англиянинг ҳарбий авантюраси вайронгарчилик келтирувчи даҳшатли урушни бошлаб юбориш хавфини туғдирмоқда.

Мурожаатда яна бундай дейилади: ғоят ташвишли бўлган шу кунларда, кўп миллионлаб кишиларнинг осойишталиги ва ҳаёти хавф остида қолган бир пайтда, Совет Иттифоқининг ишчилар синфи ва касаба союзлари бутун дунё касаба союзлари ва меҳнаткашларига мурожаат қиладилар ҳамда уларни агрессорларни жиловлаб қўйишга, араб мамлакатларининг ички ишларига қурол кучи билан аралашишни тўхтатишни ва ўз қўшинларини Ливандан ҳамда Иорданиядан дарҳол олиб чиқиб кетишни АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматларидан талаб қилишга чақирадилар.

Совет касаба союзлари АҚШ касаба союзлари ва ишчилар синфига мурожаат қилиб, уларни АҚШдаги ҳукмрон доираларнинг бемаъни ҳаракатларига қатъий суратда қарши чиқишга чақирадилар. СССР ишчилар синфи ва касаба союзлари Америка ва Англиянинг шармандали интервенциясига қарши чиқаётган инглиз касаба союзлари билан бирдам эканликларини билдирадилар. СССР касаба союзлари меҳнаткашларнинг барча ташкилотларига, тинчлик, озодлик ва адолат идеалларини қадрлаётган барча кишиларга мурожаат қилиб, уларни араб мамлакатларининг халқларини ҳимоя қилишга чақирадилар, Америка ва Англия мустамлакачиларига зарба бериш учун барча восита ва имкониятлардан фойдаланишга даъват этадилар.

Мурожаатнинг охирида бундай дейилади: АҚШ ва Ангия ҳулкуматларининг агрессив ҳаракатлари дунёни жиддий хавф остида қолдирди. Аммо, дунёнинг тақдири халқлар қўлидадир. Халқлар актив ҳаракат қилиб, агрессорларнинг жиноий планларини барбод эта оладилар ва барбод этишлари керак ҳамда умумий тинчликни сақлашни таъмин эта оладилар ва таъмин этишлари керак. (ТАСС).

Араб халқларига қарши жиноий агрессия тўхтатилсин

Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа Совет комитетининг баёноти

21 июлда Москвада Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа жамиятининг мажлиси бўлди. Мажлис қатнашчилари якдиллик билан баёнот текстини қабул қилдилар. Улар бу баёнотда АҚШ ва Англиянинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги агрессиясига қарши норозилик билдирадилар.

Америка ва Англия империалистлари, — дейилади баёнотда, — барча халқаро қоидаларни поймол этиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини бузиб, Ливанда ва Иорданияда ошкора суратда қуролли интервенция бошладилар. Араб халқларининг озодлик ва мустақиллик йўлидаги интилишларини ўқ ва қилич ёрдами билан бостиришга қарор берган мустамлакачиларнинг тобора янги қўшинлари Шарққа юборилмоқда.

Империализм ўзини тинчлик тарафдори деб риёкорлик билан кўрсатиб келган ниқобини йиртиб ташлади ва ўзининг чин қиёфасини — қонхўр йиртқичлик, босқинчилик ва зўравонлик қилиш қиёфасини бутун дунё олдида фош қилди. Аммо америка ва инглиз империалистларининг қуролли интервенцияси муқаррар барбод бўлади. Дунёнинг ҳамма мамлакатларидаги миллионларча кишилар тинчликсевар араб халқларини қўллаб-қувватламоқдалар ва улар билан бирдамдирлар.

Арабларнинг уларни бениҳоя қашшоқлик, сон-саноқсиз кулфатларга дучор қиладиган мустамлакачилик зулмидан озод бўлиш учун олиб бораётган кураши бизга тамомила аёндир ва бу кураш ҳар бир совет кишисида қардошларча хайрихоҳлик туйғуларини вужудга келтиради. Ҳозирги вақтда барча совет кишиларининг бутун фикр-зикри ўзларининг миллий мустақиллигини ҳимоя қилишга отланган кишиларга қаратилган.

Биз, империалистларнинг араб мамлакатлари ички ишларига аралашувига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирамиз ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти агрессияга қарши энг қатъий чоралар кўрсин, деб талаб қиламиз.

Баёнотда яна бундай дейилади: биз, совет кишилари шунга аминмизки, Ливан ва Иордания халқлари ўз ҳиссаларига тушган синов ва машаққатларни бартараф қиладилар, ўзларининг ҳаққоний ишларини ҳимоя қилиб, ғалаба қозонадилар.

Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамияти Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар муносабати билан Совет ҳукумати томонидан кўрилган кескин ва қатъий тадбирларни қизғин табриклайди ва тамомила маъқуллайди. Бирлашган Миллатлар Ташкилота бош секретарининг иштироки билан СССР, АҚШ, Англия, Франция ва Ҳиндистон ҳукуматлари бошлиқларининг кенгашини дарҳол чақириш тўғрисида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущевнинг АҚШ, Англия, Франция ва Ҳиндистон ҳукуматлари бошлиқларига юборган мактубларида Яқин ва Ўрта Шарқда уруш ўчоғини йўқотишни ва тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлашни қатъий талаб этаётган бутун совет халқининг хоҳиш ва иродаси ифода этилган.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади: азиз қардошларимиз — араблар, бизнинг фикр-зикримиз сиздадир, биз сизлар билан дўст ва бирдаммиз, сизларга муҳаббат қўйганмиз ва сизларнинг ғалабангизга ишонамиз.

СССР билан Румыния Халқ Республикаси ўртасида иқтисодий ҳамкорлик тобора мустаҳкамланмоқда

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Румыния Халқ Республикасининг халқ хўжалигини ривожлантириш перспектив планлари ишлаб чиқилаётганлиги муносабати билан Москвада СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Госпланп раиси И. И. Кузьмин бошчилигидаги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи делегацияси билан Румыния Халқ Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Бирлэдяну бошчилигидаги Румыния Халқ Республикаси делегацияси ўртасида музокаралар олиб борилди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар давомида 1959-1965 йилларда ўзаро етказиб бериладиган товарларнинг миқдори тўғрисида, шунингдек ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликка доир айрим масалалар юзасидан бамаслаҳат бир фикрга келинди.

Совет Иттифоқи Румыния Халқ Республикасининг халқ хўжалигини ривожлантиришга ёрдам бериш мақсадида чўян, темир руда, қора металлар прокати, алюминий, апатит концентрати, олтингугурт, асбест ва бошқа товарларни анча кўпроқ миқдорда етказиб беради. Совет Иттифоқи электростанциялар, химия ва нефтни қайта ишлаш саноати корхоналарини қуриш ва уларни кенгайтиришда Румыния Халқ Республикасига техника ёрдами ҳам кўрсатади.

Румыния Халқ Республикаси эса, каустик ва кальцийлаштирилган сода, газ қуруми, мебелларни Совет Иттифоқига кўпроқ миқдорда етказиб беради, шунингдек нефть маҳсулотлари, қувурлар, машина-ускуналар ва бошқа товарларни юбориб туради.

Тамом бўлган музокаралар ҳар иккала мамлакатнинг халқ хўжалигини янада ривожлантириш планларини ишлаб чиқиш вақтида бир-бирларининг манфаатларини тўлароқ ҳисобга олишга учун ёрдам беради.

Музокаралар натижасида 21 июлда тегишли протокол имзоланди. (ТАСС).

Совет хотин-қизларининг барча мамлакатларнинг хотин-қизларига мурожаати

Совет хотин-қизлари чет мамлакатлардаги ўзларининг дугоналарига мурожаат қилиб, уларни янги урушнинг олдини олиш учун курашга актив равишда қўшилишга чақирадилар. Совет хотин-қизлари комитети қабул қилган бу мурожаатда уқтириб айтиладики, Совет хотин-қизлари Америка ва Англия мустамлакачиларининг Араб Шарқида интервенция қилаётганликларидан ниҳоят даражада ғазабланмоқдалар.

Жаҳондаги оналар! Қанча-қанча солдатларнинг ёстиғи қуриди, қанча-қанча кўзёшлар тўкилди ва кулфатлар бошимизга тушди, энди буларни бас қилайлик. Гитлер ўз юришини бошлаганида кўп кишилар жаҳон уруши бўлмайди деб умидвор бўлиб, ўз вақтида курашга қўзғалмаган эдилар. Бу эса, биз оналарга ҳаммамиз учун аянчли сабоқ бўлди. Бу аччиқ тажрибани эсда тутиб, кичик мамлакатларга қарши бошланган агрессия кичкина маҳаллий уруш бўлиб қолади ва одамларнинг қони яна дарё бўлиб оқмайди, деб умид қилмаслигимиз керак. Совет хотин-қизлари болаларнинг бахтиқаро бўлмаслиги учун ҳамма мамлакатлардаги оналарни Ливан ва Иорданиядаги интервенцияни тўхтатиш йўлида, Америка ва Англия қўшинларини шу мамлакатлардан олиб чиқиб кетиш йўлида муқаддас курашга чақирадилар.

Ишчи, деҳқон хотин-қизлар, фан, маданият ва санъат арбоблари бўлган хотин-қизлар, рўзғор ишидаги хотин-қизлар! — дейилади сўнгра мурожаатда. — Парламентлар ва ҳукуматларнинг эшикларини қоқингиз, араб халқларига қарши қилинаётган уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатишни талаб этингиз, буюк давлатлар ҳукуматлари бошлиқларининг кенгашини дарҳол чақиришни талаб қилингиз. АҚШ ва Англия ҳукуматларига норозилик хатларини тўхтовсиз юбориб турингиз. Ҳар бир сайлов округида, ҳар бир шаҳарда ва қишлоқда ўз депутатларингизга, қон тўкишни тўхтатиш учун қандай чора кўраётирсиз, деб савол бериб, бу саволга жавоб қайтаришларини талаб қилингиз, ўз мурожаатларингизни ва норозиликларингизни Бирлашган Миллатлар Ташкилотига юбораверингиз. Совет хотин-қизлари мурожаатида Америка ва Англиядаги оналарга атом уруши хавфига қарши курашни кучайтирингиз, деб хитоб қилинади.

Мурожаатнинг охирида бундай дейилади:

— Вақт ўтиб кетмоқда. Ҳар бир минут ғанимат. Барча мамлакатларнинг хотин-қизлари, ҳаммамиз бирлашиб янги уруш йўлига ғов бўлайлик — тинчликни сақлаб қолайлик!. (ТАСС).

Стокгольм конгрессида

СТОКГОЛЬМ, 21 июль, (ТАСС). Қуролсизланиш ва халқаро ҳамкорликка бағишланган Стокгольм конгрессида тинчлик учун курашга доир муҳим масалалар ҳал қилинмоқда. Шу сабабли делегатлар ва кузатувчиларнинг умумий дискуссия давомида ўз мамлакатларида тинчлик йўлидаги ҳаракати тажрибаси билан ўртоқлашишга ва ўз таклифларини киритишга интилганликлари табиий бир ҳолдир. Қарашларнинг ҳар хил бўлишига қарамай, ҳамма нотиқларни урушнинг олдини олиш, инсониятни мудҳиш машаққатлардан халос қилиш истаги бирлаштирмоқда.

Конгрессда умумий дискуссия тамом бўлди. Бу дискуссияда умуман 50 мамлакатнинг 100 дан ортиқ делегатлари ва кузатувчилари сўзлади.

Бугун конгресс комиссиялари охирги кун ишлайди. Комиссияларда қуролсизланиш ва халқаро ҳамкорлик проблемаларини кенг ва ҳар томонлама муҳокама қилиш вақтида тавсиялар ва таклифлар тайёрланди, бу тавсия ва таклифлар эртага конгрессга тақдим этилади.

Конгрессда делегатларнинг жуда кўп учрашувлари ўтказилмоқда. Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси, Ҳиндистон, Индонезия, Бирлашган Араб Республикаси, Иордания, Бирма, Цейлон ва Ғарбий Африка ёзувчилари Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Тошкентда бўладиган конференциясига тайёргарлик масалаларини муҳокама қилдилар. Ҳамма мамлакатларда бу конференцияга катта тайёргарлик кўрилмоқда, деб таъкидланди.

Касаба союз арбобларининг учрашувида касаба союзларининг тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги фаолиятини кучайтириш масаласига алоҳида эътибор берилди.

Шунингдек, ёшларнинг, ўқитувчиларнинг, хотин-қизларнинг, олимларнинг, диний арбобларнинг, Осиё ва Африка мамлакатлари вакилларининг учрашувлари ва бошқа учрашувлар ҳам бўлди. Бу учрашувлар барча тинчликсевар кучларнинг қайси жамоат, сиёсий ва диний ташкилотларга мансуб бўлишларидан қатъи назар, бирлашишга интилаётганликларини кўрсатди.

Конгресс қатнашчилари Совет Иттифоқининг юксак доирада дарҳол кенгаш чақириш тўғрисидаги таклифини қизғин муҳокама қилмоқдалар, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилоти номига кеча конгрессда қабул қилинган мурожаатнинг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқдалар.

Эртага конгресснинг охирги мажлиси бўлади.

Президент Носир Қоҳирага келди

ҚОҲИРА, 21 июль. (ТАСС). МЕН агентлиги билдиради: Бирлашган Араб Республикасининг президенти Гамол Абдл Носир бугун эрта билан «ТУ-104» совет самолётида Дамашқдан Қоҳирага келди.

Улуғ рус мутафаккири

(Н. Г. ЧЕРНИШЕВСКИЙнинг туғилганига 130 йил тўлиши муносабати билан)

Н. Г. Чернишевскийнинг номи улуғ Ватанимиздаги барча кишиларга маълум ва азиз бўлган буюк номлар қаторида туради. Чернишевскийнинг ижоди рус халқининг миллий ифтихоридир. Унинг фалсафий ва ижтимоий қарашлари Россияда ижтимоий фикрнинг марксгача бўлган тараққиётида юқори босқич бўлди.

Николай Гаврилович Чернишевский 1828 йил 24 июлда Саратов шаҳрида туғилди. 14 ёшида у Саратов семинариясига ўқишга кирди. Семинарияда ўқиш йилларидаёқ ёш Чернишевский катта қобилияти, ғоят даражада меҳнат севарлиги ва қизиқиш доирасининг кенглиги билан кўпчиликнинг диққат-эътиборини ўзига жалб қилди. У ўз билимини ошириш, Ғарб ва Шарқ тилларини ўрганиш устида бетиним шуғулланди, дунё тарихи, жумладан Россия тарихи ва адабиёти билан ҳар тарафлама ва чуқур танишди. Белинский ҳамда Герценнинг асарларини қунт билан мутоала қилди.

Семинариядаги схоластик машғулотлар Чернишевскийни қаноатлантирмади. У 1846 йилда Петербург университетига ўқишга кирди. Университетда ўқиш йиллари Чернишевскийда революцион фикрлар туғилган ва расмийлашган йиллар бўлди. 1848-1850 йиллардаёқ у кундалик дафтарида ўзини революционер, демократ, социалист сифатида характерлайди. Худди ана шу даврда Чернишевскийнинг материалистик фалсафий дунё қараши ҳам шаклланди.

1853 йилда Чернишевский улуғ рус ёзувчиси Некрасов билан танишди ва у нашр қилаётган «Современник» журналида ишлай бошлади. 1855-1862 йиллар мобайнида Чернишевский «Современник»га ғоявий раҳбарлик қилди ва бу журнални революцион-демократик идеяларни пропаганда қилувчи жанговар органга айлантирди. Чернишевский Некрасов билан биргаликда «Современник» атрофига рус адабиётининг илғор кучларини бирлаштирди.

1855-1862 йиллар давомида Чернишевскийнинг йирик адабий-эстетик, фалсафий ва ижтимоий-сиёсий асарлари бирин-кетин пайдо бўла бошлади. Бу асарларида Чернишевский крепостнойликни қаттиқ танқид қилиб, илғор, прогрессив, озодлик ғояларини олға сурди. Чернишевский 1862-1863 йилларда Петропавловский крепостида қамоқда ётган вақтида «Нима қилмоқ керак?» деган гениал романини ёзди. Бу китоб Россиядаги революцион ёшларнинг кўп бўғинлари учун ҳаёт дарслиги, социализм ва социалистик ахлоқ энциклопедияси бўлиб хизмат қилди.

Н. Г. Чернишевский ўзининг бутун революцион фаолияти давомида рус жамияти илғор, демократик қисмининг чинакам ғоявий раҳбарига айланди. Маркснинг характеристикаси билан айтганда «улуғ рус олими ва танқидчиси» Чернишевский ўз билимининг, илмий фаолиятининг ҳар тарафламалиги билан ажралиб турар эди. Улуғ ёзувчи, философ, адабий танқидчи бўлган бу буюк киши машҳур экономист, тарихчи, социалог ҳам эди. У, бу фанларнинг ҳар бири соҳасида ўз давридаги либерал-дворян ёки буржуа фани вакилларидан ғоят даражада устин турарди.

Чернишевский изчил демократ сифатида самодержавие ва крепостнойликни революцион йўл билан ағдариб ташлашга халқни чақирар экан, буржуазиянинг, капиталистик тузумнинг қарама-қаршиликларини ҳам таҳлил қилиб берди. Лениннинг таъбири билан айтганда Чернишевский капитализмни ажойиб, чуқур танқид қилувчи эди.

Чернишевский капиталистик тузумни танқид қилар экан, ишлаб чиқариш воситаларининг жамоат, коллектив мулкига айланишигина, жамиятни социалистик асосда ташкил қилишгина бутун халқнинг чинакам озод бўлишига олиб келишини тушунар эди. Аммо Чернишевскийнинг социализми утопик социализм эди. Россияда пролетариат эндигина туғила бошлаган, ижтимоий ҳаётнинг асосий масалалари самодержавиега ва крепостной ҳуқуққа қарши кураш масалалари бўлган, тарихий шароитда Чернишевский илмий социализм даражасига кўтарилаолмас эди, албатта. Капитализмнинг гўркови фақат ишчилар синфи бўлиши мумкинлигини, фақат пролетар революцияси ва пролетариат диктатураси орқалигина Россияда социализм қуриш мумкинлигини Чернишевский ўз даврининг ижтимоий ҳаёти шароитларига кўра ҳали тушунаолмас эди. Шунинг учун ҳам Чернишевский социализмга ярим феодал деҳқон жамоалари орқали бориш мумкин деб хаёл қилган эди. Аммо социалист Чернишевский, шунга қарамай, ўзигача бўлган даврдаги барча хаёлий социалистлардан беқиёс даражада юқори турар эди. Лениннинг Чернишевский утопик социализмнинг энг катта вакили деб баҳо берганлиги бечиз эмас.

Чернишевскийнинг фалсафий материализми унинг эстетикасида ўзининг бевосита ифодасини топди. У ўзининг эстетикага оид асарларида ва танқидий мақолаларида идеалистик эстетикани қаттиқ танқид қилди, идеалистик эстетиканинг гўзаллик ва ҳаёт бир-бирига зиддир, гўзаллик воқеликда эмас, инсон онгида ва санъатдагина мавжуддир, деган асосий тезисини рад қилди. Чернишевский идеалистик эстетикага қарама-қарши ўлароқ «гўзаллик — ҳаётнинг ўзидир» деган материалистик формулани олға сурди. Воқелик моддий ҳаёт, — деб кўрсатди Чернишевский — гўзалликка зид эмас, аксинча гўзаллик, моддий ҳаёт тараққиётининг мевасидир.

Чернишевскийнинг жасорат билан тўла ҳаёти, ёзувчилик фаолияти, илмий ва революцион қарашлари Ватанимиздаги барча халқлар, жумладан Ўрта Осиё халқлари илғор ижтимоий фикри ривожланишига самарали таъсир кўрсатди.

В. И. Ленин ўз асарларида Чернишевскийнинг революцион қарашларига ва бу қарашларнинг тарихий аҳамиятига юксак баҳо берди. Ленин «Чернишевский анча изчил ва жанговар демократ эди, унинг асарлари синфий кураш руҳи билан суғорилгандир» деган эди.

Улуғ рус мутафаккири: «...Орадан юз йиллар ўтади, бизнинг номимиз одамлар учун ҳамон қимматли ном бўлиб қолади; бизни эсга олиб ташаккур билдирадилар» деб башорат қилган эди. Дарҳақиқат, озодлик ва юксак инсоний идеаллар учун толмас курашчи, рус халқининг улуғ фарзанди ва миллий ифтихори Н. Г. Чернишевскийнинг азиз номини совет халқи ва бутун прогрессив инсоният ҳурмат билан ҳамиша эсга олади.

Йўлдош МУҚИМОВ.

СОВЕТ ҚИЗИЛ КРЕСТИНИНГ КАСАБЛАНКА АҲОЛИСИГА ЁРДАМИ

Катта ёнғин чиқиб, Марокашдаги Касабланка шаҳрининг бутун бир районини деярлик тамомила вайрон бўлганлиги муносабати билан СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятлари союзи Ижроия комитетининг президиуми ёнғиндан зарар кўрганларга ёрдам бериш фондига бир миллион эллик минг франк маблағ ажратди ва ёрдам фондига телеграмма юбориб, Касабланка аҳолисининг бошига тушган ана шу бахтсизлик муносабати билан шу шаҳарнинг аҳолиси билан ҳамдард эканлигини билдирди. (ТАСС).

Англия ташқи ишлар министрлиги вакилининг айтганлари

ЛОНДОН, 21 июль. (ТАСС). Бугун ташқи ишлар министрлигида ўтказилган матбуот конференциясида министрлик вакили Н. С. Хрущевнинг Ўрта Шарқда урушнинг олдини олиш мақсадида буюк давлатларнинг кенгашини чақириш тўғрисидаги таклифини шарҳлашдан бош тортди. У, ана шу масала шу куннинг ўзидаёқ умум палатасида муҳокама қилинади, деди.

Аммо министрлик вакили совет таклифи тўғрисида НАТО кенгаши аъзолари билан, шубҳасиз, маслаҳатлашиб кўрамиз, деди.

Министрлик вакили саволларга жавоб қайтариб, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузишни таклиф этган совет нотаси ўрганилмоқда ва Англия шу масала юзасидан ўз иттифоқчилари билан маслаҳатлашади, деди.

ИНТЕРВЕНТЛАРНИНГ ИҒВОЛАРИ

ҚОҲИРА, 21 июль. (ТАСС). «Алахром» газетасининг билдиришича, Американинг Ливандаги оккупациячи қўшинлари кеча Миср авиация компанияси «Миср»нинг пассажир самолётини ўққа тутганлар. Бу самолёт Дамашқдан Байрут орқали Қоҳирага мунтазам қатнаб турар эди. Яна хабар беришларига қараганда, Англиянинг ҳарбий самолётлари кеча «Миср» компаниясининг Қоҳирадан Дамашққа учган бошқа бир пассажир самолётини ҳам таъқиб этганлар.

ИНГЛИЗ ҚЎШИНЛАРИ ЯҚИН ШАРҚҚА ЮБОРИЛМОҚДА

ЛОНДОН, 21 июль. (ТАСС). Инглиз қўшинларини Яқин Шарқ районига юбориш давом этмоқда. Пресс Ассошиэйшн агентлигининг билдиришича, транспорт самолётлари бугун эрта билан 3-пиёдалар дивизияси составидаги 19-бригадани Кипрга юбориб турганлар. Ана шу дивизиянинг штаби шу куннинг ўзидаёқ самолётда Кипрга кўчирилади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Азиз докторимиз**, кеч соат 10-20 минутда **Тентак.**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Уч денгиз оша** (1, ва 2- серия).

КАФАНОВ номли — кеч соат 9 яримда **Икки онанинг ўғли.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Бўрон болалари,** кундуз ва кечқурун **Икки онанинг ўғли.**

«ХИВА» — **Икки онанинг ўғли.**

«САЛЮТ» — **Азиз докторимиз.**

Навоий кўчаси, Гилослик проезд. 22-уйда турувчи **Қаюм Ғойибназаровнинг** шу уйда турувчи Нургул Абдуллаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 7-участка халқ судида кўрилади.

Урицкий кўчаси, 33-уйда турувчи **Фозил Жўраевич Тўлагановнинг** Шпильковская кўча, 29-уйда турувчи Холида Тўлагановадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 1-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 05840. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-530.